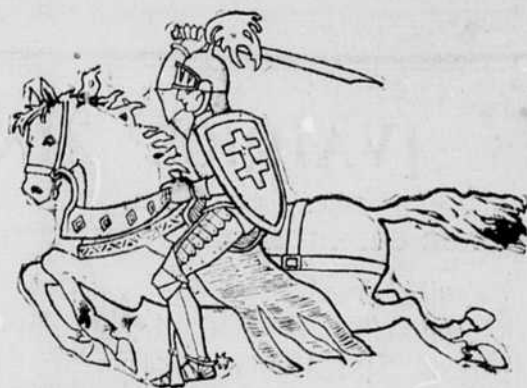

LIE TU VA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burtleson, Postmaster General.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., PĖTNYČIA GRUODŽIO (DECEMBER) 20 d. 1918 m

Copy 2c.

No. 23

Ebertas rezignavo

Talkininkai gelbės Estoniją

Bolševikai žengia pirmyn

Vengrija badauja

EBERTAS REZIGNAVO.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Korespondentas Zuricho laikraščio „Journal“ iš Stuttgarto praneša, kad Ebertas valdžia rezignavo, kaip pasekmės atsitikimų utarninke.

Frederich Ebert, kuris buvo pirmasis paskirtas vidurinių reikalų ministru princio Maximiliano kabinete lapkričio 3 d., 8 dieną lapkričio jis buvo paskirtas kancelieriu. Kilus revoliucijai, jis paėmė vadovystę į savo rankas ir liko išrinktas premieru.

Centralis Kongresas Darbininkų ir Kareivių Tarybų susirinko pamedelyje ir pirmosios sesijose kilo betvarkės, tarp jų buvo gan daug ypatingų užsipuldinėjimų. Utarninke tas pats atsitiko ir Georg Ledebour, vadas neprigulminčių socialistų padarė karštą užpuolimą ant premiero Ebert, dėl ko jis ir turėjo rezignuoti.

TALKININKAI GELBĖS ESTONIJA.

Londonas, gruodžio 18 d.—Estonijos laikinoji valdžia, kuri kontroliuoja buvusią Rusijos globa Baltišką provinciją Estoniją, paveikė respubliką talkininkų apgynimui nuo visų priešų, pakol nebus galutinai išrūti visi klausimai Taikos Konferencijoje, sulgy telegramo, aplaikyto Londone nuo Estonijos premiero.

Žinios, kad rusų bolševikai turi suorganizuotą armiją iš 3,000,000 yra užginčijamos korespondentu laikraščio „Daily Chronicle“. Sakoma, kad bolševikų armija susideda ne iš daugiaus kaip 180,000 kareivių, kurie yra išsklaidę po visą Rusiją. Spėjama, kad bolševikai bandys padidinti armiją su tikslu žengti prie Vokietijos, kur jie per paskutinius metus vedė smarkią agitaciją.

BOLŠEVIKAI ŽENGIA PIRMYN.

Stockholmas, gruodžio 19 d.—Bolševikų kariūmenė žengia pirmyn į buvusią Rusų provinciją Estoniją plačiam fronte. Estonijos karės ministras pranešė kablegramu, kuri likosi šiandien aplaikyta čionai.

Bolševikų kariūmenė, kuri yra sustiprinta latviais kareiviais, randasi už 20 mylių nuo Dorpat.

Kada vokiečiai apleido pėtinčioje Wessenberga, estonų kareiviai pasitraukė iš to miesto. Karės ministras sako, kad žiema daug prigelbsti bolševikams.

VENGRIJA NEGALI MAITINTI VOKIEČIŲ.

Rymas, gruodžio 18 d.—Count Karolyi, Vengrijos ministras, pasikalbėjime su Budapešto korespondentu laikraščio „Idea Nazionale“ pasakė, kad Vengrija negali maitinti Mackenseno armijos iš 200,000 kareivių, kuriuos talkininkai prisakė internuoti. Jis pasakė, kad bolševizmas užviespataus Vengrijai, jeigu talkininkai greitai laiku nepristatys Vengrijai maisto.

„Mano puolimas yra neišvengtinis pakol Vengrija nebus aprūpinta reikalingiausiais pastiprinimais“, jis pridūrė.

VOKIETIJA SUNAIKINTA.

Londonas, gruodžio 19 d.—„Vokietija yra sunaikinta ant metašimčių politškai, industrialiskai ir ekonomiskai“, pasakė Dr. Walter Rathenau, prezidentas Vokietijos Elektros kompanijos, pasikalbėdamas su Berlino korespondentu laikraščio „Daily Express“.

„Tai yra didžiausia nelaimė, kokia atsitiko bile kokiam šaliam per paskutinius du tūkstančių metų. Jeigu atlyginimas bus toks didelis, mes neturėsime nieko su kuom išplatinti mūsų industriją ir tokiu būdu pasidarys didelė emigracija greičiausiai į Pietinę Ameriką, tolimuosiuose rytuose ir gal but į Rusiją. Pasekmės bus Balkanizacija Europos.“

BETVARKES DANZIGE.

Zurich, Šveicarija, gruodžio 19 d.—Žinios, aplaiktos žionai praneša, kad didelės betvarkės iškilo Danzige. Visi kalėjimai likosi atidaryti ir kaliniai paliuosuoti. Pranešama, kad gatvėse eina mušiai.

Vokietija laike šios karės tiek daug pridarė nuostolių, kad ji vargiai galės juos apmokėti. Kolektorius jau atėjo „svečiuosna.“

SKANDYS VOKIEČIŲ LAIVUS.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Ypatos, kurios arti stovi su Amerikos Taikos Delegacija, praneša, kad Amerikos delegatai nutarė reikalauti, kad visi Vokietijos kariški laivai pasidavę talkininkams, būtų nuskandinti.

Anglija per Sir Eric Geddes, pirmąjį lordą admiraltijos, pirmąsias pranešė, kad Amerikos Taikos Delegacija reikalauja nuskandinimo paimtų bei pasidavusių laivų, pranešė, kad Anglija parems tą Suvienytų Valstijų reikalavimą, nors tikimasi, kad mažosios tautos reikalaus, kad jie būtų išdalinti tarp visų talkininkų, kaip atlyginimas už jų nuskandintus laivus Vokietijos submarinomis.

AIRIJA UŽKVIES WILSONĄ.

Belfast, gruodžio 18 d.—Majoras Dublino šaukia masinį susirinkimą ant ateinančios nedėlios Dubline su tikslu apsvastyti planus užkvietinti Prezidento Wilsono Airijon. Jis patarė, kad panašūs mitingai būtų sušaukti kiekviename Airijos mieste. Belfasto laikraštis „Telegraph“ rašo, kad kiekvienas žmogus Ulsteryje parems užkvietimą „su išlyga, kad ten nebūtų nei mažiausio kriselio politikos.“

KRUPPO DIREKTORIAI AREŠTUOTI.

Amsterdamas, gruodžio 19 d.—Žinios aplaiktos Amsterdamo praneša, kad trys direktoriai Kruppo amunicijos dirbuvų Essene, priskaitant ir Dr. Bransenger, išradėję didžiųjų karuolių „Berthas“, likosi suarėštuoti revoliucionai.

PAKORĖ JUODUKĄ.

Newport, Ark., gruodžio 19 d.—Kada policistai bandė suarėštuoti juoduką, jis vieną policistą nušovė, o kitą sužeidė, bet galų-gale jis liko suarėštuotas ir uždarytas kalėjime.

Juoduko vardas yra Willis Robinson iš Little Rock, Ark. Minia žmonių susirinko prie kalėjimo durų ir juoduką išsivedė į mišką, netoli geležinkelio pakorė ant medžio.

WILSONAS GREITAI SUGRIŽ.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Priežastis dėl kurios Prezidentas Wilsonas gali trumpame laike aplankyti Angliją yra ta, kad tikimasi, kad Prezidentas Wilsonas gali būti bus priverstas sugrįžti į Suvienytas Valstijas greičiaus, negu jis tikėjosi. Ar tas reiskia permainingą viso programo Prezidento, yra sunku pasakyti.

DAUG KAREIVIŲ GRĄŽINAMA ATGAL.

Washingtonas, gruodžio 19 d.—Karės Departamentas šiandien pranešė, kad laivas George Washington apleidė Franciją gruodžio 15 dieną su Amerikos kareiviais 139 lauko artilerijos, baterijos A, B, D ir E ir 137 ir 138 lauko artilerijos aficerai ir sužeistieji.

Sužeistieji kareiviai yra grąžinami ant laivų Saxonia, kuris apleidė Franciją gruodžio 14 d., Moccasin gruodžio 15 dieną ir Heredia, Cartago, Sixaola ir Bellatrix, kurie išplaukė gruodžio 16 d. Iš viso ant tų laivų yra grąžinama apie 4,000 aficerų ir kareivių.

NESUSITAIKO.

Madridas, gruodžio 19 d.—Šiandien likosi paskelbta, kad Katalonijos vadai atmetė Ispanijos valdžios pasiūlymą, kad būtų sušaukta konferencija.

Kaip pasekmė to, valdžia paskyrė komisiją perziūrėti Katalonijos reikalavimą autonomijos. Ši komisija išduos raportą Ispanijos parlamentui. Generališkas streikas liko apskelbtas Saragose ir Leridoje.

RUMUNAI IŽENGĖ VENGRIJON.

Amsterdamas, gruodžio 19 d.—Žinios, aplaiktos Amsterdamo, praneša, kad Rumunijos kareiviai perėjo upę Naršą ir įžengė Vengrijon. Vengrai protestavo prieš tokį rumunų elgimąsi, bet jie jokio pasipriešinimo nedarė.

KAROLIS SERGA.

Kopenhagenas, gruodžio 19 d.—Telegrama iš Vienos praneša, kad buvęs imperatorius Austro-Vengrijos Karolis ir jo keturi vaikai serga nuo influencijos.

NESIŪS DELEGATŲ PARYŽIUN.

Dublinas, gruodžio 18 d.—Išleistas Londone pranešimas, kad Airijos partija rengiasi siųsti delegatus Paryžiun pasikalbėti su Prezidentu Wilsonu apie Airijos savivaldą, valdiškuose rateliuose yra užginčijamas, kaip neteisingas. Negalima sužinoti ar Sinn Feineriai siųs delegatus, bet tam negalima tikėti, nes majoras Dublino, Sinn Feineris, šaukia susirinkimą, kad užkviesti Prezidentą Wilsoną Airijon.

VOKIETIJA NE DEMOBILIZUOJA ARMIJOS.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Francuzijos publika stebisi ir klausia, kodėl talkininkai nereikalauja, kad Vokietija demobilizuotų savo armijas. Turky, bulgarų ir austrų armijos buvo priverstos padėti ginklus tuojau, kaip tik su jomis buvo pasirašyta taikos sutartis.

Kaslink Vokietijos yra vartojama kita politika. Ne tik mūsų svarbiausias priešas nebuvo pareikalautas demobilizuoti armijų pirmoje taikos sutartyje, bet ir keletas dienų atgal, kada taikos sutartis likosi atnaujinta, nebuvo nei užsiminta apie demobilizaciją. Beveik kiekvienas žmogus Francuzijoje nori matyti Francuzijos armijos demobilizaciją taip greit, kaip galima ir kad kareiviai galėtų sugrįžti į savo namus. Valdžia, kaip matyti, priešinas demobilizacijai.

Kada užklausiama valdžios, kodėl ji priešinas demobilizacijai, tai ji atsako, kad taikos sutartis tai nėra taika ir kad Francuzija negali demobilizuoti armiją pakol Vokietija to nepadarys.

Toks atsakymas pastumėdė prie kito klausimo, butent, deputatas Emile Constant atstovų bute paklausė: „Kodėl Vokietija nebuvo priversta demobilizuoti armijas?“

Valdžia atsakė atsakyti ar ba diskusuoti tą klausimą, bet paprašė, kad būtų nubalsuota jai užsitikėjimas.

Nežiūrint neužsiganėdinimo, kokis viešpatavo atstovų bute, valdžia gavo 303 balsus prieš 147, bet 80 narių susilaikė nuo balsavimo, kuriuos irgi galima priskaityti prie priešvaldiškų. Tai buvo didžiausias pasipriešinimas balsavime užsitikėjimo nuo laiko, kada Painleve valdžia griuvo, ir parodo abėla neužsiganėdinimą premieru Clemenceau už jo tvirtą atsisakymą paaiškinti žmonėms politiską, kurią jis įtraukia juos.

Klausimas, kodėl Vokietijai yra pavalyta laikyti armijas, nors dar nėra oficialiskai atsakyta, bet liberalų priežastis dėl to yra sekančios:

1. Jeigu Vokietija demobilizuos armijas, tai publikos reikalavimas Francuzijoje bus toks didelis, kad ir Francuzija demobilizuotų savo armijas, kad sunku bus prieštintis.

2. Nors Vokietijos kariūmenė yra apginkluota, bet iš militarisko atžvilgio jos kariūmenė nėra pavojinga.

3. Vokietijos kareiviai padėdami palaikyti tvarką Vokietijoje gali sulaukyti bolševikišką vystymąsi.

4. Prieš karę Vokietija buvo industriališka tauta, kur daugiaus negu 11,000,000 darbininkų dirbo industrijoje ir apie 9,000,000 ant ūkių. Vokietijos industrija sustoja iš-

dirbinėti karės reikmenis iš priežasties stokos nekurios medžiagos ir kad ji neturi užrubežinių rinkų, ir beveik visai sustabdyta.

Greita demobilizacija kareivių paliuosuos milijonus dirbtuvių darbininkų nuo darbo ir gali kilti visokios betvarkės.

Kaslink priežastis, kodėl talkininkai dar abejoja apie demobilizaciją, jie turbūt jaučia, kad būtų neprotinga demobilizuoti pakol nebus taika galutinai pasirašyta. Dar daugiau, klausimas apie intervenciją Prusijoje yra dar ne nutartas ir gali būti kad talkininkams bus reikalinga didelė armija kariauti su bolševikais.

UŽMUŠĖ 15 YPATŲ.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Žinios iš Guiso į Paryžiaus laikraštį „Matin“ praneša, kad vokiečių mina, kuri buvo įtaisyta tilte Guiso eksplodavo, užmušdama 15 ypatų ir sužeisdama 25. Data eksplozijos nepaduota, bet pranešimas sako, kad tas atsitiko už mėnesio laiko po pasirašymui taikos sutarties.

KAREIVIŲ KOMITETAS REZIGNUOS.

Basel, gruodžio 19 d.—Žinios iš Berlino praneša, kad Pildomasis Komitetas Darbininkų ir Kareivių Tarybos Berline mano rezignuoti. Sakoma, kad jo vietą užims Pildomasis Komitetas, kuris bus išrinktas Steigiamuoju Susirinkimu ir Darbininkų ir Kareivių Tarybomis visos Vokietijos.

RADIKALAI STIPRĖJA.

Londonas, gruodžio 19 d.—Žinios, ateinančios iš Rusijos parodo, kad bolševikai stiprėja, ypatingai parubežiniuose valstijose, iš kur vokiečiai traukiasi. Kaip pasekmė tokio padėjimo, talkininkų politika kaslink militarisko veikimo Rusijoje darosi svarbesnė.

PERU NAUJAS MINISTERIS BELGIJOJ.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Francisco Garcia Calderon, kuris buvo pirmu sekretorium Peru legacijos Paryžiuje, likosi paskirtas ministru Belgijoje.

ITALIJOS KARALIUS FRANCUZIJON.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Italijos karalius Victor Emmanuel pribuvo Paryžiun šiandien ir likosi sutikti prezidentu Poincare, premieru Clemenceau ir kitais ministrais. Su karalium pribuvo jo sūnus, princas Piedmontas.

PERU KONSULAS NUSIŠOVĖ.

San Francisco, Cal., gruodžio 19 d.—Luis E. Calderon, Peru konsulas San Franciscoje, nusišovė šiandien savo kambariuose. Priežastis dėl kurios jis nusižudė, yra nežinoma.

IVAIRIOS ŽINIOS.

DAUG GREKŲ IŠMIPE.

Saloniki, gruodžio 19 d.—Kad aprūpinus tukstančius Makedonijoj gyvenančių grekų ir sušėpus grįžtančius Grekijon, Grekijos valdžia pasiskyrė \$500,000.

Iš 100,000 grekų deportuotų bulgarais iš Makedonijos, apie 30,000 išmirė nuo bado ir ligų.

Grekijos valdžios aficieras užreiskė, kad apie 40,000 — 50,000 gyventojų rytinėje Makedonijoje mirė nuo bado laike bulgarų okupacijos.

VOKIEČIAI NUŠAVĖ BELAISVĖ AFICIERĄ.

Kopenhagenas, gruodžio 18 d. (suveikinta).—Tris Anglijos aficierai, kurie pribuvo Kopenhagenan pasakoja, kad leitenantas Coheeny, Amerikos orlaivininkas, likosi nušautas Vokietijos belaisvių stovykloje gruodžio 5 d. už tai, kad jis išėjo ant trumpo laiko už belaisvių užtvoros ir vokiečių sargybą iššovė tris sykius į jį.

RINKS PREZIDENTĄ.

Kopenhagenas, gruodžio 19 d.—Žinios iš Berlio praneša, kad Vokietijos valdžia nutarė susaukti konferenciją atstovų iš visų valstijų buvusios imperijos ant gruodžio 29 d. kad išrinkas prezidentą.

Tas yra daroma, kad išvengtų naujų betvarkių.

FRANCUZIJOS NUOSTOLIAI.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Atstovas Louis Dubois atstovų bute šiandien laike diskusijų atbudavojimo ir karės nuostolių pasakė, kad jis apskaitė, kad laike šios karės Francuzija turėjo nuostolių: namų sunaikinta už 4,000,000,000 dol.; rakandų už \$1,250,000,000, ukės nuostolių mažiausia už \$2,000,000,000; kasyklų už \$4,000,000,000 ir geležinkelių už \$1,900,000,000. Atstova: reikalavo, kad šitie nuostoliai turėtų būti pareikalauti pirmiausiai.

KIEVAS BOLŠEVIKŲ RANKOSE.

Odessa, gruodžio 19 d.—Ukrainos bolševikų kareiviai po vadovystės Petluros įžengė Kievan subatoje.

Hetmanas Ukrainos abdikavo vakar.

Telegrafiskas susinešimas tarp Odessos ir Kievo likosi atnaujintas. Divizija francuzų kareivių tikimasi, kad pribus į miestą rytų.

Kareiviai po vadovystės anti vokiško Ukrainos vado Petluros įžengia šiandien Odesson.

LENKAI UŽĖMĖ DANZINGĄ.

Paryžius, gruodžio 19 d.—Žinios iš Varšavos praneša, kad lenkų kareiviai įžengė Danzigan vakar. Lenkų kariumenė susideda iš apie 50,

000 kareivių. Lenkijos atstovai Berline apleidė miestą.

LATVIŲ RESPUBLIKA PRAŠO PAGELBOS.

Stockholmas, gruodžio 19 d.—Bolševikų kareiviai, maršuojami į vakarus randasi už 100 mylių nuo Rygos ir Latvių respublikos atstovai kreipėsi prie tarkininkų legacijų Stockholme, kad jie suteiktų pagalbą pasipriešinti bolševikams. Kareiviai Lenino žengia pirmyn, kaip tik vokiečiai traukiasi atgal ir pakelyje plėšia ir žudo gyventojus.

LIETUVOS ŽEMĖS BANKO CERTIFIKATAI IŠDUOTI.

Lietuvos Žemės Banko Komitetas išsiuntinėjo visiems pilnai užsimokėjusiems nariams sėrų sertifikatus. Certifikatai labai gražiai atrodo, spalvos ir Lietuvos gerbas "žirgvaikis."

Visi pilnai užsimokėjusieje nariai sertifikatus bus gavę. Visiems buvo siųsti, jei jų išsimokėjimas ir adresai buvo aiškūs. Dangelis, vienok, laišku su sertifikatais grįžo, dėlto, kad šerinkai permainė savo adresus ir mums apie tai nepranešė. Negavusieji certifikatų malonėkite kreiptis į Komitetą.

Tie, kurie užsirašė L. Ž. Banko sėrus, o dar neužbaigė jų mokėti, malonėkite tuoj prisieiti, kad gauti sėrų sertifikatus. Laiškus ir pinigų siųskite šiuo adresu:

Rev. Jonas Žilinskas, 320 Fifth Ave., Room 805, New York City.

WHO ARE THE LITHUANIANS?

Pilną atsakymą ant to klausimo duoda veikalėlis Juozo J. Hertmanavičiaus, tilpęs lapkritiniame numeryje žurnalėlio: "The Fraternal Age."

Išplatinimas to veikalo amerikonių tarpe yra šventa priedėme lietuvių visuomenės. Amerikiečiai šelpia belgus, francuzus ir lenkus jų nelaimėje, nes juos pažinojo. Lietuviams neteko nei "trupinių nuo stalo" jų bado dienoje, nes lietuvių nieks nepažįsta.

Pagarsinimui lietuvių vardo amerikonių tarpe yra pašvęstas visas numeris "The Fraternal Age."

Nusipirkite po kelias knygtutes kožnas ir padalinkite amerikonomams.

"The Fraternal Age" kainuoja ant vietos 10c. Per krasą 15c.

Parsiduoda "Lietuvos" ofise 3253 S. Morgan St., Chicago

Išgydė Jo Patrukymą.

Aš buvau bjauriai patrukęs beklant skryne keletas metų. Doktorai sake, kad vienišė mano viltis pagijimui, tai — operacija. Trusai man nepagelbėjo. Galutinai aš sugriebiau ką tokio kas mane visiškai išgydė. Daug metų grasinko, o patrukimas nesugrįžo, nors dirbau sunku darbą kaip karpenteris. Neturėjau jokios operacijos, nesugaišinau jokio laiko, neturėjau nesmagumų. Aš neturiu nieko pardavinėti, bet suteikčiau pilnas informacijas kaip tu gali rasti pilną išgydymą, be operacijos. Jeigu tu rašysi man, Eugene M. Pullen, Carpenter 660 E. Marquette Ave., Minneapolis, N. J. Velik iškirky šį pranešimą ir parodyk jį kitiems, kurie yra patrukę — tu gali išgelbėti gyvastį arba bent sustabdyti kancijos patrukimo ir rūpestis, ir pavojus operacijos.

Kalėdų Dovanos

Užprašome pirkti pas mus. Turime didžiausį pasirinkimą naujausios mados tavyų, kaip tai: Laikrodėlių, Žiedų, Spilkų Karolių ir tt. Užlaikome geriausius Columbia Gramafonus ir Rezordus Lietuviškus. Taipgi auksines L. E. Waterman's Plunksnas, Lietuviškas Knygas ir Stationery.

JUOZAPAS F. BUDRIK

3343 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

Phone Drove 8167

CASH UŽ BONDUS

Valdžios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskolinams Jums pinigų ant jų ant legaliu-išlygų, arba išperkama Jūs įmokėjimą ant bondsų, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Laikrodininkas ir Auksoorius

AUKSO KRAUTUVE

Pripildyta vėliausios mados tavoro ir didžiausiam pasirinkime. Tavoras užtikrintas. Kainas patys pasiskirkite.

J. Kazakauskas

3255 S. Halsted St. prieš 33čią Chicago, Ill.

Kur galima gauti Dienraštį "Lietuva"

"Lietuvą" galite pirkti kiekvieną dieną sekančiose vietose, kur randasi "Lietuvos" Dienraščio stotys Chicagoje:

3903 S. Halsted St.
Halsted ir 31st. St. N. W.
Halsted ir 18 St. S. W.
633 W. 13 St.
Halsted St. ir 14th St.
Halsted ir Maxwell St. S. E.
Halsted St. ir 12 St. N. W.
Jefferson ir 12 St.
Halsted ir VanBuren St.
Halsted ir Jackson Blvd.
Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Chl. ave., ir Milwaukee Ave. S. E.
Racine ir Milwaukee S. E.
Noble ir Milwaukee N. E.
Division ir Milwaukee prieš Banką
Robey, North Ave., ir Milwaukee
Paulina ir Milwaukee
Lincoln ir Milwaukee
Adams ir LaSalle
26th St. ir Western Ave.
556 W. 35th St.
Wabash ir Polk St. N. W.
VanBuren ir Wells N. W.
State St. ir 18 St. S. W.
Madison ir Franklin S. E.
Wells ir Jackson Blvd. S. E.
Washington ir Clark N. E.
3013 S. Kedzie Ave.
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
4638 W. 22nd St. prieš Western
Electric
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
VanBuren ir Franklin St. N. E.
VanBuren ir Clark St. N. W.
Wells ir VanBuren St.
State ir VanBuren St. N. W.
Madison ir State N. W.
Western Ave. ir Milwaukee

SKAITYKITE
IR
PLATINKIT
"LIETUVĄ"

Savaitraščio Skaitytojau

Kreipiamės prie Tamstos, senas "LIETUVOS" skaitytojau, kuris rada į joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę "Lietuvą" į dienraštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu budu jis tapo atsilikusiu. Todėl kviečiame Tamstą, senas "Lietuvos" skaitytojau, apsimoket už istikimai tarnaujantį visuomenei, už sargiai dabojančią Tamstos, skaitytojau, reikalus dienraštį "Lietuvą", nes krasa draudžia neapmokėtą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaukiant dienraščio "Lietuvos" siuntinėjimą. Drįstame laukt nuo Tamstos greito atsiliepmo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint savo istikimą artimą dienraštį "Lietuva". Užkviečiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį "LIETUVĄ".

Laiškus ir pinigų siųskite sekančiu antrašu:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$ 6.00
" Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00
Pusei metų - - 3.00

In Kanada Metams 7.00
In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siūnciu Tamistoms \$ ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravarde

Stubos numeris Gatvė

(arba box)

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

TRUMPA Lietuvių Visuomenės Istorija

Parašė Š. M.

(Tąsa)

6. Mažosios Lietuvos Išsivystymas.

Politinės padėjimas. Mažoji arba Prūsų Lietuva, kuri užima visą lietuviškai kalbamą plotą šiandieninėje Vokietijos Valtstyje abiem pusių Nemuno uosto ir nuolatinio vietomis ligi. Ragaro upės ties Velava ir Teplava, yra ne kas kita, kaip tik tos pačios Didžiosios Lietuvos tauta, nes savo kalba Prūsų lietuviai yra artimi arba žemiau, arba augščiau, dėsčiai prie kurios tarmės prieina ir su kuria susisiečia. Tačiau politinė siena tarp Didžiosios ir Mažosios Lietuvos, skirtingos politinio gyvenimo sąlygos, skirtinga tika, nutolino Prūsų lietuvių nuo Didžiosios Lietuvos lietuvių.

Jei Didžiosios Lietuvos buvimas Sovietų Lietuvos-Lenkų Valtstybės sudėtyje, atsiliepė Didžiosios Lietuvos sulenkėjimu, o vėliau Rusų Valtstybės sudėtyje bebūnant surusėjimu, tai Mažosios Lietuvos buvimas Teutonų Ordeno žemėje, Prūsų Hercogystėje, vėliau karalystėje, o paskutiniū laiku Vokietijos Imperijoje, atsiliepė tos Lietuvos dalies suvokietėjimu.

60—00

Tečiau, kultūris lietuvių darbas, jos rastijs pletojimas, Mažojoje Lietuvoje, kad ir buvo sloginamas "einancios į rytus" Vokietijos kultūros, vienok nebuvo trukdomas ir vystėsi ligi paskutinių metų gana normaliai, nors lietuvių skaičius oficialiai ėjo mažyn ir mažyn.

Nors politiniame padėjime Didžiosios Lietuvos ir Mažosios buvo daug panašumo, nes pirmoji buvi lenkų ir rusų politikos įtakoje, o pastaroji vokietų, tačiau buvo ir daug skirtumo.

Atsibrovę į Mažąją Lietuvą, kryžininkai, patys sudarė tenyksiams lietuviams didžiunią ir pačių lietuvių mažai tepavilijo prie savo luomo. Užtat Mažojoje Lietuvoje lietuvių santikiai su savo valdžia buvo vienodesni ir geresni, kaip Didžiojoje Lietuvoje, kur sulenkėję lietuvių didžiunai labiau spaudė savo liaudį ir vertė ją prie lenkiškumo, o vėliau prie rusiškumo.

Mažosios Lietuvos valdovai, kaip minėtas Jonas Gričkus, Priškus Didysis net leido lietuviams atsišaukimus lietuvių kalba, nors vėliau ir neišklausė lietuvių reikalavimų mokyti lietuviškai mokyklose ir niekad oficialiai nedraudė lietuvių kalbos ar raštų.

Tos politinės sąlygos, palagingai, ir leido normaliau augti lietuvių rastijs, o vėliau spaudos uždraudimo metais prigludė ir Didžiosios Lietuvos rastijs, ir diegus visuomeniniai-politinės lietuvių minties.

TOLIMESNIS MAŽOSIOS LIETUVOS IŠSIVYSTYMAS.

Pirmiau buvo sakytą, kad Mažosios Lietuvos tautinis atgimimas ir lietuvių savitos kultūros vystymas prasidėjo 1547 m., kuomet ten buvo atspausdinta pirmoji lietuvių knyga. Fo to, galima sakyti, kasmet išeidavo po koki-nors lietuvių raštą. Tie raštai daugiausiai buvo protestonų tikybinio turinio Didžiojoje Lietuvoje nevartojami ir nežinomi. Tų raštų nuo 1547 m. ligi mūsų laikų, išėjo gana daug. Del įdomumo, paduosime čia jų skaičių, pasinaudodami A. B. Klaipėdiškio naudingų raštų, vardu: "Prūsų Lietuvių Raštija." 1913 m. Tilžeje.

Sulyg tuo raštų nuo 1447 m. ligi 1913 m. išėjo 54 šventųjų giesnių knygos, kurios k'tos turėjusios po 10 ir daugiau laidų; 20 katekizmų, turėjusių kai-kurie po 12 laidų; apie 18 maldų knygu, turėjusių po kelerai laidų; 10 biblijų arba jų dalių, po dvi laidų kitos; apie 8 paaiškinimai apie bibliją; apie 32 pamokslų ir dvasinių pamokinių knygų; apie 250 įvairių populiarių tikybos raštų, tokios rusiš, kaip "Gromata iš Peklo," "Svieto Laikrodžio paskutė Adyna," "Eikszte, noriu jums ka papasakoti," "Prisivertimo Nusidavimai" "Dywnas iszgelbėjimas nuo Smerties" ir panašios; "24 gramatikos, odynei ir kalbiniai lietuvių kalbos tyrimai; 13 mokyklos vadovėlių, daugiausiai elementorių ("pibelių") ir skaitymo knygų; 19 įstatymų, valdžios įsakymų ("pavadadėjimų") leidinių; 13 draugių įstatų ir darbų spaudinių; 14 politikos rašinių, daugiausiai apie rinkimus į Prūsų atstovų rūmą (landtagą); apie 12 populiarių pasaulinių apysakų; 40 dainų knygylių (jų tarpe ir Kr. Duonelaičio "Keturi metų laikai"); apie 65 įvairaus turinio spaudiniai; apie 20 dalių Vyduno raštų; apie 20 žymesnių kalendorių laidų, pasikartojusių metas į metą.

BENDRA TŲ RAŠTŲ APŽVALGA.

Tie visi raštai yra ypatinga kalba, pilna svetimžodžių iš lenkų, rusų ir vokietų kalbų. Mat, Mažosios Lietuvos lietuviams kiekvienas žodis, kuris pasitaiko gyvoje žmonių kalboje ir nėra vokiskas, tai yra lietuviškas.

Be to tie raštai daugiausiai yra gotų raišmės, todėl Didžiosios Lietuvos lietuviams neprieinami.

Tie raštai turi daug svarbos vien Mažosios Lietuvos lietuviams. Tečiau yra raštų, kurie turi didelės svarbos ir visiems lietuviams.

MAŽOSIOS LIETUVOS KLASIKAI.

Tokis raštas yra Kristijono Duonelaičio, eilės "Keturi metų laikai," parašytas apie 1750 metus, ir išleistas Pezos 1818 m.

Tai be ne pirmasis didelis dailiosios lietuvių rastijs padarymas.

Jame gana bendra ir suprantama lietuvių kalba, eiliuota heksametru, aprašyta neva keturių metų laikai, bet taip giliai draugiškai paliečia ir Mažosios Lietuvos žmonių gyvenimą, kad galima gauti ganą pilną ir gražų Mažosios Lietuvos 18-tojo amžiaus lietuvių sodiečių vaizdą.

Taipgi jis parašė ir apie 10 sakmių.

Tie "Keturi metų laikai" yra išversti į vokietų, latvių kalbas ir yra geriau žinomi mokslo ir literatūros pasauliui, negu vėlesnieji geresnieji lietuvių raštai. Užtat jie yra ir skaitomi po papasaulio universitetus, kaip pavyzdžiai lietuvių kalbos lyginamosios kalbotiros mokslo lekcijose.

Kiti Prūsų lietuviai-klasikai, kaip Ruigis, Milkė, Reza, Šleicheris, Kuršaitis ir grini vokiečiai Nesselmanas, Bezenbergeris ir kiti, surinko daug lietuvių dainų, pasakų, gerai ištyrė lietuvių kalbą, parašė plačių žodynų ir gramatikų.

PASKIAUSIOJI MAŽOSIOS LIETUVOS RAŠTIJA.

Nuo "Aušros" atsiradimo laikų Mažojoje pradėjo atsirasti vyry, kurie linksta į sovietinimą Mažosios ir Didiosios Lietuvos rastijs. Toki yra Šernius, Mikšas, Jankus, dras Bruazis, dras Sauvernejas, paskutinių laikų Vanagaitis ir daug daugiau jaunesniųjų.

Ypatingą vietą Mažosios Lietuvos ir apskritai, bendroje lietuvių rastijs užima naujausias Prūsų lietuvių rašytojas Vydunas. Jis vartoja ypatingą, skirtingą nuo Didžiosios Lietuvos ir Mažosios rašybą, kuri buti priimtina abiem dalim ir rašo gilatus turinio filozofinius raštus, žadinančius lietuviuose dvasinę skaistybę. Tečiau pasekėjų jis turėjo daugiau Didžiojoje, negu Mažojoje Lietuvoje.

Jo raštai yra brangūs idėlis į lietuvių bendrąją rastijs.

Mažosios Lietuvos spauda. Prūsų lietuviai anksčiau ir geriau išvystė ir spaudą ačiu geresnėmis politinėms sąlygomis. Pirmas laikraštis "Keleivis" pasirodė jau 1848 m., o per pastaruosius 30 metų ėjo apie 10—12 įvairių laikraščių. Veik jie labai pataikavo vokietų valdžiai, buvo spaudinami gotika, ir negryną kalba. Tečiau pradėjo atsirasti paskutiniaisiais metais laikraščių, kurie užtarė ir lietuvių ("Apžvalga" dalinai "Naujoji Lietuviška Zeitunga").

Visuomeninė mintis. Mažosios Lietuvos lietuvių visuomenė, susidedanti iš smulkų ūkininkų, amatninkų ir prastų darbininkų, ligi paskutinių laikų nedaug buvo išvysčiusi savystovę visuomeniniai politinę mintį šioje ar tokioje formoje.

Lietuviai ūkininkai linko daugiausiai prie vokietų konservatyvų ir rinkimuose į Prūsų landtagą dažniausiai su jais ėjo, nuskirdami į ten ir lietuvių atstovų.

Dalis jų ėjo su kita visuomenine vokietų partija tautiniais liberalais (nacional-liberalais).

Darbininkų ir amatninkų dalis ėjo su vokietų social-demokratų partija.

Savarankių lietuvių politinių partijų, kurios būtų boję savosios lietuvių politikos kaip ir nebuvo.

Tiesa, prieš Didžiąją Europos karę Prūsų landtago atstovas Steputatis kalbėjo drašiau porą kartų apie lietuvių reikalus ir pasakėjo apie lenkų šovinistines pastangas link lietuvių. Gi Didžiosios Karės metu jis pat ir kūrė Gaigelaits daug nušvietė vokietiams Didžiosios Lietuvos padėjimą, ir pagelbėjo daug ką Lietuvoje sutvarkyti.

(Toliaus bus)

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

GRAND RAPIDS, MICH.

Grudžio 7 d. T. M. D. 58 kp. surengė prakalbas. Kalbėjo T. M. D. prezidentas dr. Zimontas iš Chicago. Jis puikiai nupiešė apie Lietuvos reikalus ir aukų reikalingumą. Taipgi išaiškino apie veikiamus atstovų, kurie veikia Washington ir, kad nekurių, bus siunčiami į taikos konferenciją. Prie dr. Zimonto dar kalbėjo ir vietinis p. V. Sumas.

Vakare dr. Zimontas kalbėjo Šv. Jurgio d-stės svetainėje. Prakalbų tema buvo ta pati, ką ir pirmose prakalbose. Beto čia kalbėjo dar p. L. Braškis.

Pertraukę p-lę, T. Bernociūtė padėklamavo: "Spaudos galė" (iš "Lietuvos" No. 7) ir "Graži ta šalėlė." Deklamacijos puikiai labai patiko.

Buvo rinkta taipgi ir aukos, bet surinkta nedaug, vos \$74.45, mat kolektoeriai jau pirmiau buvo aplankę kiekvieno lietuvių stubą. Pinigai bus pasiųsti į Liet. Neprigulmybės fondą. Aukautojų vardus paskelsime vėliau.

A. J. B.

BIZNIERIŲ SKUPUMAS.

Union City ir Naugatuck, Conn. Kaip visur, taip ir pas mus influenza nemažai prikankino vietos gyventojus. Kur nepasiversi, visur jos buta.

Bet štai pasigirsta balsas: "kovokime už Lietuvos Laisvę." Ir mes, nors nuvarginti telkėmės į kruvą ir stojome į eiles kovotojų.

Sujudo, taip sakant, visas miestelis. Kiekvienas stengiasi prisidėti nors su nedidele parama; kiekvienas neša ant Lietuvos aukuro nors mažą dovanėlę.

Aukauja draugystės, kljubai, kuopos, aukauja seni, jauni, dideli net ir vaikai. Upas pakilęs, smagu darbuotis. Iki Naujų Metų tikimės surinkti nemažiau \$1,200.00.

Bet New Britonietis sugadino mums upą. Jie pranešė, "Lietuvos" No. 14, kad jų biznieriiai šimtinėmis kloja ant Lietuvos aukuro.

Nudžiugome pasigavę naują idėją. Juk mūsų biznieriiai irgi gerai pasilaiko "bevertelkaudami su lietuviu. Jie, beabejonės, nepasiduos kaimynams New Britonietiams ir pasirodys su gausiomis aukomis. Bet apsiriko me: jie didžiūmoje pasirodė tik su penkinėmis.

Nuliudome sužinoję apie panašias pasekmes. Mat tikėjome, kad mūsų stiprai, kuo galima pavadinti biznierių, tikrai pasirodys ką jie gali padaryti atsitiktis svarbiam reikalui. Bet apsiriko me...

Kolektoeriaus Draugas.

KENOSHA, WIS.

Balius ir Susirinkimas.

Pranešame visuomenei, jog 21 Grudžio atsibus balius "Draugystės Lietuvos Balsas," "Liberty Hall"; pradžia 8 val. vakare. Maloniai užprašome atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes tai paskutinis balius prieš Kalėdas.

Atyda nariams. 7 val. vakare 21 gruodžio atsibus susirinkimas Schlitz Svetainėje. Malonėkite ateiti į šį susirinkimą.

SO.BOSTON, MASS.

Grud. 8 d. Lietuvių Salėje buvo prakalbos, kurios surengė Lietuvos Atstatymo Bendrovė. Kalbėjo R. Karuža iš New Yorko apie šalies ekonomiją ir pirklybą. P. Karuža papasakojo daug žinų geidžių dalykų ir aiškiai nupiešė tą šaliai svarbą, kuri yra nuo gerai išsivysčiusios pramonijos.

Antras kalbėjo p. J. Strimaitis, Liet. Atstatymo B-vės organizatorius, kurs nurodė, kad bendrovė yra nuveikusi dėl lietuvių čia Amerikoje ir ką ji turės nuveikti Lietuvoje, jei tik jos spėkos jai leis. Kad bendrovė galėtų įvykinti savo užmanymus ragino visus prisidėti prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės.

Nors žmonių, dėl dažnai esančių prakalbų, buvo nedaug, bet visi buvo užganėdinti, išgirdę daug naujų dalykų.

Barvydų Kaimietis.

PASKELBIMAS.

Baltimore, Md. Rugsėjo 8 d.—Šv. Alfonso svet. katalikų prakalbose tapo surinkta \$3,008.00. Tose prakalbose aukavo lygiai su katalikais ir tautininkai, keli iš jų (biznieriiai) net po šimtinę paklojo. Pažiūrėsim kaip katalikai parems busimą tautininkų "drive"? Ar mes galėsime juos ir ant toliau vadinti broliais katalikais.

Baltimorės tautininkai nusprendė sumušti rekordą aukų rinkime. Ir tą atsieks, nes tai štyvi tėvynainiai ir prie ofensyvo rengiasi gudriai. S. L.

A. M. MARTAUS PRAKALBŲ MARŠRUTAS.

Žinomas visuomenės veikėjas, šios karės laike atvykęs iš Lietuvos ir parašiusis knygą apie dabartinę Lietuvos padėjimą, p. A. M. Martus, sutiko važinėti su prakalbomis po Naujosios Anglijos lietuvių kolonijas ir aiškinti Lietuvos padėjimą bei tai, kaip Amerikos lietuviai turi atsinešti linkui kovos dėl demokratinės Lietuvos Respublikos.

Gerb. A. M. Martus kalbės sekančiose vietose:

Bridgewater, Mass. Gr. 20 d.
Touton, Mass. Gr. 21 d.
Canton, Mass. Gr. 22 d. 2 v.
Montello, Mass. Gr. 22 d. 7 val. vakare.
New Bedford, Gr. 23 d.
Worcester, Mass. Gr. 25 d.
Fitchburg, Mass. Gr. 27 d.
Gardner, Mass. Gr. 28 d.
Athol, Mass. Gr. 29 d.

Šių visų kolonijų veikėjai nuosirdžiai prašomi kuogeriausiai išgarsinti p. A. M. Martaus prakalbas ir visi šių kolonijų lietuviai prašomi atsilankyti pasiklausyti ir prie kovos už demokratinės Lietuvos laisvę prisidėti, nes dabar yra neišpasakytos svarbos momentas nuterotos Lietuvos prisikėlimo.

Minėtų kolonijų lietuvių draugijos pažymėtose dienose prašomos dalyvauti čia paskelbtame parengime ir nerengti kitokių pramogų atskirai. Tai yra nufototos Lietuvos žmonių prašymas, kurį jie perduoda su Lietuvos Neprigulmybės Fondo ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pagelba.

POV. BEIŠIS

182 N. Howard Ave.

Kenosha, Wis.

Pas jį galite gauti pavienius "Lietuvos" dienraščio numerius, taipgi galite užsirašyti "LIETUVA"

ISSIMOKYK DRAPANŲ KIRPIMO AMATĄ.

Mes mokiname šį puikų gerai apsimokantį Kirpimą yra labai reikalaujami. amatai trumpa laika. Vietos nepripildytos laukia. Ateik dieną ir vakare.

Master Cutting School
J. F. Kasnicka
118 N. LaSalle St.

DISTRIKTU KAPITONAI

Pas sekančius distriktot kapitonus galite kreiptis su visokiais reikalais: užsirašymo laikraščio apgarsinimų ir spaudos darbų padarymo Chicagoje:

BRIDGEPORT

Jurgis Lukas
3429 So. Union Ave.
Jonas Vaišvilius
3320 Auburn Ave.

TOWN OF LAKE

Leonardas ir Aleksandra
Butkevičiai
4537 So. Hermitage Ave.

WEST SIDE

Rafolas Zaura
2050 W. 23 St.

18 IR UNION

Petras Jokubonis
733 W. 19 St.

NORTH SIDE

Mateušas Kliostoraitis
1557 Girard St.

CICERO

Juozapas Karpus
1435 So. 49th Ave.

SKAITYKITE

IR

PLTINKIE

DIEENRAŠTĮ

"LIETUVA"

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuviams yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek Lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šitą klaysimą išrišti.

Todėl išpildyk šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų vardai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redakcijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos, nei niekam išduodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtat Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsimatė?
10. Kuom Lietuvoj norėtum užsimti?
11. Su koku kapitalu grįžtat Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtat

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima būtų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lietuvon, o tas parodytų kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Šitas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškai paslaptį, kiek tas lytis jūsų ypotos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskit jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?

Atsakę šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiui, adresnodami taip:

Statistikos Skyrius,
"Lietuva" Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR JUSŲ DRAUGAI BEI PAŽISTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

Valdyba.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4250
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.
 EDITOR, B. K. BALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:
 In Chicago, by mail —
 One year \$6.00
 Six months 3.50
 Three months 1.85
 In Chicago, by carrier—
 One copy .02
 Per week .12
 Per month .55
 In the United States, by mail—
 One year \$5.00
 Six months 3.00
 Three months 1.65
 In Canada, one year \$7.00
 In all other countries, per year \$8.00

"Lietuva" "ina kasdien, išskyrus nedėlidienius.
 Leidėjai: Lietuvos Dienraščio Bendrovė. Redaktoriai:
 Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
 cijoms:
 Lithuanian Publishing Co.
 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 Telephones Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-
 sinimų kaina suteikiama pareikalavus.

Prisijūti Redakcijon ir neuždėti rankraščių gra-
 žinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
 Rankraščių Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo iš-
 šios prie rankašcio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reika-
 lais reik kreiptis laiškais į Dienraščio Administraciją.
 Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
 Dienraščio Redakcijos vardu.

Joki raštai, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-
 dės (apart slapvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.
 Asmeniškai Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki
 12:30 šio ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Pavyzdinga Draugija.

Amerikos lietuvių draugijos, kuopos ir
 klubai, kurios užlaikė lietuvių ne tik savo
 varduose ir kalboje, bet ir savo širdyse, sku-
 biai atsiliepė į savo tėvynės balsą, šaukiantį
 pagalbos šiais kriticiausiais jos istorijoje lai-
 kai, kuomet, "aip sakant, pasaulio teisme eina
 didi byla už jos laisvę". Šitokios lietuvių drau-
 gijos aukavė ir aukantį dūsniai tos "bylos
 už laisvę" vedimui ir laimėjimui. Nekurios
 draugijos yra ytin šiame praklinėjame darbe
 pasižymėjusios, ir ateinančios Lietuvos istori-
 kas ras ytin įdomios medžiagos mūsų drau-
 gijų apvertinimui.

Abelnai paėmus, Amerikos lietuviams ne-
 prisieis už savo draugijas gėdintis ir rausti.
 Su labai mažais išėmimais, jos deda aukas
 ant Tėvynės aukuro sulys savo geriausios
 išgalės.

Bet tarp jų visų mums puola akin ypa-
 tingai viena draugijėlė, kuri šiame reikale
 užėmė visai nekurius žvilgsniais nepaprastą
 poziciją, vertą specialio pažymėjimo.

Mintyje turime 208-tą Susivienijimo Lie-
 tuvių Amerikoje kuopą Chicagoje. Tai yra
 kuopa, turinti vos apie 30 narių. Aną dien
 ji pristatė Lietuvos Laisvės reikalams savo
 čekį-auką ant šimto doliarų.

Tai yra pusėtinai graži sumelė, imant do-
 mon jos narių skaitlių. Bile draugija, kuri,
 neskaitant privatiskų savo narių aukų, sugebi
 suteikti nuo savęs dar po tris suviršum do-
 liarius nuo galvos draugijos vardu, yra verta
 tautinio pribrendimo diplomos.

Bet atsitikimas yra dar labiau pažymė-
 tinas tuomi, kad toki "rekordą laiko moteris,
 nes viršminėta kuopa susideda vien tik iš mo-
 terių ir merginų, kurios iš savo "adatoms
 pirkti fondų" sugebėjo sudaryti panašias
 aukas.

Tikrai, tai yra pavyzdys, į kurį ir vyrų
 atyda turėtų būti atkreipta.

—oo—

Svetimaj spaudoj apie Lietuvius.

Lietuva.

Taikos Konferencija turės prieš save
 Lietuvos maldavimą suteikti jai progą atgauti
 savo senovės žemę ir anų laikų garbę ir, kaip
 viena iš pasaulio mažų tautų, atsiekti laisvės
 ir progos idealus. Per ilgus žiaurios prie-
 spaudos amžius, Lietuviai su pasididžiavimu
 tvirtina, jie išlaikė savo kalbą, išlaikė savo
 tikybą ir brangino savo tradicijas, nežiurint
 valdiško persekiojimo.

Lietuviai yra autochtoniškai [pirm-eiliai,
 pat-pirmiausiai] surišti su teritorijomis, gu-

linčiomis upių Nemuno ir Dvynos baseinuose,
 ant piet-rytinio Baltiko jurių krašto.

Istorijoj nėra ženkli, kad kokia kita tau-
 fa būtų gyvenusi šiuose plotuose. Nors gy-
 venanti tarp teutonų ir slavų, lietuvių rasė
 vienok nėra jokių būdu gimininga nei vienam
 iš jų, bet sudaro atskirą šaką tų rasių, ku-
 rios turi Indo-Europėjišką pradžią.

Plotai, kuriuos etnografinė Lietuva už-
 ima, apamai siekia 80 000 ketvirtainių my-
 lių [angliškių]. Gyventojų skaitlius yra apie
 9,000,000, iš kurių 7,000,000 yra lietuviai.
 I šiuos 7,000,000 įeina 3,500,000 tikrų lie-
 tuvių, 1,500,000 lietuvių, kalbančių slavisku
 dialektu ir 2,000,000 lietuvių.

Lietuvių tautos kalba yra viena iš se-
 niausių pasaulyje ir pastebėtinai panaši į
 Sanskritą. Išraiškos turtingumu ją pasiekia
 tikrai anglų kalba.

Ji yra harmoniška ir pilnesnė meilių žo-
 delių negu bile kuri kita Europinė kalba; ji
 turi skambumą lotynų ir grekų kalbos ir mink-
 štumą bei muzikales ypatybes italų kalbos.
 Prof. Meillet iš College de France, sako:
 "Jeigu jūs norite išgirsti iš žmogaus
 lūpų tulą atbalsį to, kokia pirmutinė bendra
 visoms Indo-Europėjiškoms kalboms kalba ga-
 lėjo būti, eikite į paklausykite Lietuvos kai-
 miečių bekalbant."

Senovės Lietuva, sakoma, turėjo augštai
 išstobulintą kultūrą. Tarp 3,000 ir 1,500 metų
 prieš Kristaus Gimimą žemdirbystė buvo ge-
 rai išvystyta. Ji buvo paskutinė Europos tau-
 ta priėmusi krikščionybę. Linkui trylikto
 šimtmečio galo buvo padarytas mėginimas at-
 versti Lietuvius su pagalba dviejų vokiškų
 militariškų ordenu (zokonu), kurie apsigy-
 veno netoli rubežius ir po priedanga lietu-
 vių atvertimo mėgino paversti tą šalį. Idant
 pasiluosuoti nuo užpuolimo, kunigaikštis Min-
 dangis nusprendė priimti krikščionišką tikybą,
 o jo pavyzdį pasekė kiti kunigaikščiai ir bajori-
 ja.

Politiška lietuvių istorija, kuri yra supin-
 ta su lenkų istorija, yra labai sudėtinga.

Galų-gale 1795 metais Lietuva tapo pa-
 dalinta tarp Rusijos ir Prūsijos. Laikė šios
 visavietinės karės Lietuva davė 1,000,000
 vyrų talkininkų armijoms.

—Is Oregon Journal, Portland, Ore.
 Gruodžio 4 d. 1918 m.

Privalo Gelbėti Lietuviams.

Spokesman Review, laikraštis, išėinan-
 tis Spokane, Wash., patalpino [gruodžio 4
 d.] laiską p. William B. Frank, kuriame, tarp
 kit-ko, rašoma sekančiai:

"Pereito nedėlidienio laikraštį jūs pata-
 pinote žemėlį, parodantį Rusijoj ir kitose
 Europos dalyse mažas tautas, reikalaujančias
 maisto, bet Lietuviai buvo apleisti. Jų reikalas
 privalo but paduotas amerikonių atydon lygiai
 su kitomis išalkusiomis tautomis. Vokiečiai
 išplėšė Lietuvai laisvę 120 metų atgal, o šioje
 karėje šie žmonės kentėjo nuo pat pradžios."

"Amerikos žmonės privalo nepamiršti
 Lietuvį, nes jie buvo lojališki kiauurai per vi-
 šą karę. Lietuviai, esantieji Amerikoje, buvo
 lojališki kiekvieno žvilgsniui.

"Kuomet Taikos Konferencija sueis, kiek
 vienas lietuvis turi viltį ir tikisi, kad Ameri-
 kos tauta prižiūrės, idant Lietuviai būtų pa-
 liuosuoti nuo Vokietijos, Lenkijos ir net Ru-
 sijos, kaipio tauta visai skirtinga nuo Rusijos
 ir Vokietijos tautų."

William B. Frank.

Gimtajai Saliai.

Gyvenimas mano—tarp vilnių naktis!
 Kiek kartų audra jau mėgino
 Laivelį į uolas sumušti, bet viltis
 Vis gimė nauja ir kankino...

Man rodės, kad mieli nebtoli krantai,
 Kad greitai priplauksiu prie laimės...
 Taip laukiau aš to, ir tikėjau šventai,
 Net uolos negimdė man baimės!

Mačiau aš tamsoje ir tavo akis,
 Jos skaisčiai nuo kranto man švietė,
 Ir suplakė mano linksniau tad širdis.
 Tos akys! taip meiliai jos kvietė!

Pradėjau aš irklais darbuotis smarkiau.
 Prie krašto arčiau! prie tėvynės!
 Ir veidą aš tavo tamsoj pamačiau—
 Jis buvo toksai nusimines!..

Prieš tave aš stoviu, tėvynė tėvy.
 Apglėbki, aš tavo juk vaikas,
 Aš verkt atėjau ant didvyrių kapų,
 Kuriuos jau sutirpdino laikas...

Tėvyne, priglauski tu mane tamsoj
 Už tai, kad drąsus aš ir baimė
 Neprikalė manęs šalyj svetimoj—
 O ryt—jau kovosim už laimę!

Juozas Mikuckis.

Skerdžius.

(Tąsa)

II.

Šilas kvėpėjo, kaip pilnasai
 avilių sodas ukininko. Tik
 išsizok, rodos, kvepterk oro
 ir lig nedaus pavalgysi.

Visą dieną šutino, kaip puo-
 dē, bet pavėkare truputį at-
 vėso, padangė net nusidum-
 blojo.

Grįždamas namon iš mie-
 stelio, ėjau basas ir vienmarš-
 kinis. Kelias buvo neilgas,
 ėjo per mišką, verstai keturi.

Augo miškas čia kada di-
 delis, tamsus, kaip siena, nu-
 sišakojęs, nubujojęs; įeinį jan,
 lig kita šalis, kito pasaulio.
 Vaikščiojau juo, kada buvau
 dar mažas vaikas, kada dar
 saulė gražiau man švietė, ka-
 da pasaulis linksmesnėmis
 spalvomis klostėsi.

Ineinu, budavo, ir net ku-
 nas pagaugais nuveina: ir ra-
 mu ir gudu, lig kokiam už-
 burtam rume. Medžiai, bu-
 davo, stovi tylūs, lig daugel
 metų seneliai, ir nei vienas
 lapas nesukužda, nesuskamba.

Ir girdi, kaip nuo šakos ant
 šakelės paukštutis šokinėja,
 kaip pilka voverėlė lipinėja...
 Toli kur dar šilas užžėjo
 užlamėjo... Arčiau, arčiau...
 Štai lapai sukrutėjo-suskam-
 bėjo—nušovė gilia toliau...
 ir vėl tylus ir ramus šilas.

Metų dešims atgal, kada šil-
 las, apsiklostęs baltomis ku-
 stėmis, užmigo, atėjo su kir-
 viais, su pielomis pikti žmo-
 nės. Traiskino girios galiu-
 nai pakirsti, verkė šilas ir
 raudėjo.

Išskynė šilą, o paskui vėl
 užžėjo. Dabar jau vėl sužėlė
 tokie tankumynai, kad nei
 praeisi, nei pralsys. O kad ga-
 nyti ten neleidė, žolės nubu-
 jojo iki juostai, kaip karkly-
 nas.

—Šarke, šarke, ak, kad
 tave galas! Tokia tu kvaila.
 Ar tau mažai čia žolės, kad
 lendi eglynan!—girdžiu, šu-
 kaloja Lapinas ant visos gi-
 rios:—Janka, Petruska! Jus
 ten nestovėkit, kaip dūdukai.
 Eikite paežerėn, kad kur kar-
 vė avizosna nenuveitų...

Botagas pliaukšt-pliaukšt!
 Žiurau, išlindo Lapinas iš
 krūmų ir sėdasi ant kelmelio
 pagal kelio.
 —Dėduli, ar nebijai giri-
 ninko, kad suleidęs gyvulius
 sėtinėn, šukaloji?
 —Girnininkas nuvažiavo į
 uošvį viešnagėn!—paaiškino
 balsas iš krūmų. Žiurau, iš-
 lindo iš ten Mikalka su pū-
 nu aukšliu žemuogių. Sker-
 džius sėdi ant kelmelio, dumia
 nosimi ir man nei žodžio; ma-
 tau, kad piktas. Nemačiau,
 kaip atsimenu, kad Lapinas
 butų piktas. Prisėdau ant ki-
 to kelmelio ir ėmiau autis:
 per mišką negerai eiti basam:
 ar koją padursi, ar dar kas
 įkės.

—Negerai, dėduli, darai,
 —kalbu audamas: bėdos pri-
 darysi, o atsakyti reiks giri-
 ninkui.

—Kol negerai?—ruščiai
 atrėžė man skerdžius. —Kad
 girnininkas, ar koks galas dru-
 džia, tai ir gerai. Žolė—Die-
 vo dovana ir ne žmogui, bet
 gyvuliui: piktai tasi daro
 kas draudžia, o ne aš! Kad
 nors dar žmogui naudon dru-
 džty, bet veltui šventa žolėle
 žūna. Ot, priganysim karve-
 les,—šilčiau kalbėjo skerdžius,
 ir rustas jo veidas nusišvie-
 tē,—jos duos daugiau pieno,

moteris man balčiau buizą už-
 baltins.

Taip, bet kiek nunai kar-
 vės palaužys sėtinų?

—Pirmai miško niekas nei
 sėjo, nei sodino, patsai sau
 augo, kaip siena; o dabar miš-
 ką, kaip kopūstus, ir sėja ir
 sodina, o jįsi nyksta ir nyk-
 sta. Kokios pirma buvo gi-
 rios! Atsimeni žmogus, net
 širdį suspaudžia...

—Ne, ne sodinti reikia gi-
 rios, bet myleti... O dabar,
 tai vis tie nedraugai žydai,
 kad juos visus iki vienam vel-
 niai išnešiotų! Jie vis girias
 naikina! Ir kam jiems tas
 miškas? Juk ir taip gyvena
 gerai. Ineik į turtingesnį kur,
 pas jį gražiau, nei pas kuni-
 gą. Aną dien, prasivėręs iš
 krautuvės duris, pažiūrėjau į
 Berkos pirkį,—net nuspjo-
 viau. Ir kam jie velniam tuos
 miškus perka!

—Dar ir be žydų miškus
 kirstų, kad tik žmonės pini-
 gų turėtų... Kam dabar miš-
 ko nereikia,—atsakė jam Mi-
 kalka. Jisai atsisėdo šalyj ant
 kito kermo, išsiplė uogas iš
 aukšlio ant kepurės, atsilaužė
 duonos kąsnelį...

—Meldžiu paragaut—atki-
 šo man aukšlį...

—Ir žmonės dabar, ne-
 duok Dieve! Tai ne žmonės,
 bet nežinau kas. Kad aš eitau
 miško kirsti!

—Neity, kad pinigų žydai
 nemokėtų.

—Iškerta, užsėja—kalbu
 —paskui jaunas dar gražesnis
 užauga.

—Jau tu man nekalbėk!
 Aš daugiau išmanau, nei tu,
 nors ir mokytas esi. Ką tu
 žinai? Iš knygu tik, o aš tiek
 pragyvenau, kad skaičių savo
 metams pamiršau, ir vis miš-
 kuose nuo vaiko.

—Ir vis Pagiryeje, dėdu-
 li?..

—Ne, ganiau ir Gružliuo-
 se kelias vasaras. Bet nemy-
 liu Gružliu: ten miško nėra.
 Visą vasarą laukuose ir lau-
 kuose, jei tik kada užgys rai-
 selin, ar šlaitan.

—Bet ganyti lauke kur
 kas geriau: ir linksniau ir gy-
 vulio nepamesi. Visviena, kaip
 rugienoje!—išreiškė savo nuo-
 monę Mikalka.

—Koks jau ten gerumas.
 Svilina tave visą vasarą, kai-
 tina, kaip puode. O kad už-
 ėjo lietus, niekur nepasislėpsi.
 Vėl kaip gali būti gerai, kur
 miško nėra. Be miško užkurs
 ti žmogus. Čia tau ir pušėlė
 pašvokščia, ir apusė pamirga
 lapais, ir eglė pasiubuoja ir
 berzelis kasas taigo. Čia ir
 paukštukai... O ten kas?.. Ne,
 be miško niekur nėra gera,
 kad net ir Amerika ten butų.

Jau kad monai bėga iš ten,
 kur miško nėra, tai gal gi
 bloga.

—Jokių monų, dėduli, nė-
 ra. Juos tik tamsūs žmonės
 pramanė—sakau.

Senis net suvirė, užgirdęs
 tai.

—Už tave gudresni buvo
 seniau žmonės, kurie matė
 juos. Kaip tai, kad monų ne-
 butų! E, ką jūsi, jauniems
 galvočiams, nunai kalbėsiu!

Sumojo ranka senis mano
 šalin, lig aš buvau koks niek-
 niekis, ar varmas, ir nusigrį-
 žo nuo manęs. Išsiėmęs krepšį
 ir pypkę, ėmė kimšti pirštu ti-
 tuną jon.

(Toliaus bus)

Vokiškas Kerenskis

Žmonijos gyvenimo bangavi-
 mas tankiai įdomiai apsirėškia,
 šiandien nuversdamas užmiršimo
 pražutį garšiausius vyrus, o ry-
 toj išskeldamas viršun iš gyveni-
 mo gelmių visai iki šiol nežino-
 mas ypatas.

Du metu atgal kas pasaulyje
 ne tik žinojo, bet nors girdėjo
 apie tokį, pavyzdžiui Kerenskį,
 Leniną ar Trockį, apart jų ar-
 timiausių draugų? Jie nebuvo
 visai žinomi platesniais pasa-
 liui, išskyrus siauras savo parti-
 jų rybas. Šiandien jų vardai ge-
 rai, ar blogai, bet yra minimi
 viso pasaulio lūpose.

Su šiais vyrais, kurie yra
 išdavomis Rusijos revoliucijos
 mės visi jau esame užtektinai
 susipažinę. Naujai kilusi Vo-
 kietijos revoliucija taip-pat, kaip
 ir Rusijos revoliucija, šiandien
 išveda ant scenos naujus ak-
 torius, naujus veikėjus, lyderius
 ir demagogus.

Ir Vokietija šiandien turi savo
 Kerenskį, Leninus ir Troc-
 kius. Šiandien mės mėginsim su-
 sipažinti su vyru, kuris, kaip
 rodosi, dabar lošia Vokietijoj
 rolę, panašią į tą, kokią Rusijoj
 revoliucijos pradžioj sulėšė Ke-
 renskis. Tokiu žmogum šiandien
 Vokietijoj yra Ebert, vyriausis
 perdėtinis ir vadas Vokiškos re-
 voliucijinės valdžios.

Kaip kad Rusijoj, taip ir Vo-
 kietijoj, nugriovus monarchiz-
 mą, valdžia perėjo į "ramiųjų"
 socialistų rankas. Rusijoj greit
 pirmyn išsistumė ramūs socia-
 listas Kerenskis, Vokietijoj gi
 "ramiųjų" socialistų vadai Reich-
 stage Ebert ir Scheidemann.

Kaip Kerenskis Rusijoj, taip
 Ebert Vokietijoj iki šiam laikui
 buvo labai mažai žinomas,—bu-
 vo mažai žinomas ne tik Vo-
 kietijoj, bet net ir pačioj vokiš-
 kų socialistų partijoj.

Ebertas, žinoma, buvo Reich-
 stago (taip vadinasi vokiškas at-
 stovų butas) narys. Bet ir čia
 jis nebuvo žymus savo partijos
 vadas—Scheidemann'as buvo vo-
 kiškų socialistų atstovų lyderiu.

Reichstage Ebertas išbuvo išvi-
 so devynis metus, o prieš tai
 jis buvo agitatorium ir redaktori-
 um socialistiško laikraščio Bre-
 mene. Jis yra apie 47 metų am-
 žiaus: iš paveiklų sprendžiant,
 nedidelio, stipraus sudėjimo vy-
 ras, daugias negu pusėtinai nu-
 tukęs.

Paryžiaus laikraštis Huma-
 nite sako, kad vokiškų socia-
 listų tarpe Ebertas turi įsigijęs
 vardą kaip nepaprastai gabus
 organizatorius ir geras debata-
 torius, mikliai vartojantis statis-
 tiškus ir ekonominius argumen-
 tus, kuriais remiasi Markso taip
 vadinama "Perviršiaus" (sur-
 plus) teorija.

Šakoma, kad Ebertas neapken-
 tē bolševikų ir Maskvos bolševi-
 kiškas Sivietas apšaukė jį at-
 zagareivių. Bet socialistų orga-
 nas Vorwerts sako, kad pas-
 taraisiais laikais jis perkeitė savo
 nuomonę linkui bolševikų.

Didžiausis Eberto nuopelnas
 tarp vokiškų socialistų esąs tame,
 kad, nežiurint socialistiškos par-
 tijos skilimo, (kuomet Liebnach-
 tas atskilo nuo partijos didžiū-
 mos), Ebertas visgi mokojo pa-
 laikyti partijos organizaciją čie-
 lybėje, ačiū kam socialistų parti-
 jos izdas iki pat paskutinių laikų
 buvo geram stovyje.

Dabar Ebertas varo didžiausią
 kovą su Liebnachtu, lygiai kaip
 Kerenskis Rusijoj varė kovą su
 Leninu.

Kalėdų Eglaitė.

Jau ir chicagiečiai subru-
 puoti savo "Kalėdų Eglaitę."
 Stai jų aukos apart pirmiau pa-
 skelbtų aukų:

Povylas Krasauskas,
 Bridgeporte, \$5.00

Petras Sinaušas, aptieko-
 rius, Roselande, 10.00
 Pirmiau aukavęs \$40.00.

Juozas Raudis, Town Lake,
 War, Saving Stamps 16.6

Vyskupo Valanciausko
 Draugija, 152.50

Illinojaus Lietuvių Pašal-
 pos Kliubas, 406.50

Bronius Varsūis, "Lietu-
 vos" knygvedis, 25.00

Amerikos Lietuvių Tauti-
 nės Sandaros 25 kp. 10.65

Dr. Benjamin Gruskin, 80x
 Marshfield Annex, 10.00
 (Sukolektavo p. I. Girdzijskaskas)

Izidorius Gapshis, 10.00

J. Antanavičius, So, Chi-
 cago, Ill. 5.00

Antanas Juodis, 1.00
 Juozas Dagis, 1.00

Veronika Juodienė, 1.00
 Viso \$18.00

(Sukolektavo Viktoras Gapshis)
 A. S. Bradchulis, 5.00
 K. Gapšutė—Bakšienė, 5.00
 Viktoras Gapshis, 5.00
 Monika Gapshis, 1.00
 Viso \$16.00

(Surinko dailininkas J. Šileika)
 Jonas Dambrauckas, 5.00
 Ignacas Kazakauckas, 5.00

Marijona Gutmonienė, India-
 na Harbor, Ind. 1.00

Viso \$11.00

(Per kolektorių p. Juozą Bučin-
 ską):
 Zakarijušas Miliauskas, 25.00
 Stasys Aleliunas, 5.00
 Viso 13

PASISKAITYKITE!

Kaip Senovėje Buta.

Zinai tu tą šalį, kur girios šlamėjos,
Kur pusis pasenę braskėjo nuo vėjo,
Kur rėmės į debesis žuolai druti,
Kur neveikė medžiai nulaužti pagriuti?
Zinai tu tą šalį, tamsi kur tankynė
Visai susimaigė, visai susipynė,
Nežinoma budama žmogui nuo seno?—
Zinai tu tą šalį?—tai tėviškė mano.
Grazi, bet baisi ji senovėje buvo,
Kol medžiai jos, kirvio pakirsti, negriuvo.
Salis ši gamtos, kaip duktė, numylėta
Ir prabojamas mūsų Apveizdos žadėta,
Sirdies jų neikię prie saus neviliojo,
Nes žmonės į ją įžengti bijojo.
Čia nuotuliai miškai: eglynai, pušynai,
Beržynai... po jų pasidriekę kuliniai;
Tarp šių neišdžiūstų talse dumblynė—
Žalėnų ir šmečlių įvairiausių tėvynė.
Sen ten ežerai, lig bedugnai tankoje
Sienojais ir žabgariais dengias, apgriuve,
Su snaudulu anžiūnu uolat kovoja,
Artyn nei prieiti, ten kiauurai išpuve.
Čia upė rami palengvėliu sau teka;
Tamoje šaltinis tenai kažką sneka.
Upelis sriaunus, ka sugriebia, tian neša;
Čia žolė ir briedis, ir sturnos tian peša.
Tian riešiusius rasko kabi voverėlė;
Karklynėje čilba maža lakštingėlė;
Tarp krūmų kažkur volungėlė dejuoja;
Ant žuolų vargą gegužė rokuoja.
Ten gužas, lizde atsisojęs kalena;
Ten vanagė auką kažin kokią gena;
Ant vidurio upės žuvėlė supliauska;
Nežinomas paukštis pakriaušėje čiauska,
Zmogaus-gi nei dvasios čionai nematyti...
Paukšnyje saulės kitur neišvysi.
Iš ponios gamtos liuosą darbą kad žiūrį,
Čia tamsūs urvai tik į akį tau duria.
Tankoje tik, regis, baidyklės gyvena,
Kurios kur tarp medžių sukludamos stena.
Ramu-gi visur. Tik retkarčiais paukštelė,
Pakildama, medžio papurto šakelę;
Retkarčiais patręšęs, o drutas sienojas
Pertraukia ramumą, gamtos visuotinį
Ir, medį prigriebęs šakomis artutini,
Nurimsta... Tai sturnos po mišką gaminiojas,
Žabas apipuvusias triuškina, laužo;
Tai kiškis pabudęs išpuola iš laužo;
Tai briedis ištroškęs, šaltinio įjėskodam's,
Ermyderį kelia. Tai vilkas medžioklams,
Nariai po tankynę, kad siuva ir siuva
Ir vaiko žvėrelį, ant kelio kurs kliuva,
Taip perveria baimę gyventojus miško,
Jog tie nuo jo šauna, net dumblas jienas tiška.
Ir vėl viskas išpalengvo nutyla.
Bet iš vakarų debesis kad iškyla,
Kad vėjas suk' ukia, medeliai linguoja,
Sūcirba, pravirksta, kits-kičia bučiuoja,
Paukštelis, pabugęs į lizdą greit skrenda,
Žvėrys galvatrukišiais urvan savo lenda;
Perkunas sugriaudžia, žabai dar užpliekia.
Vanduo, tarsi, virdamas, kriaušės pasiekia,—
Tada, ak! baisu į Lietuvą žiūrėti!
Tad laužami pradeda medžiai braskėti;
Perkunių rusti tik šauna ir šauna
Šimtmečių daug medžių iš žemės išrauna,
Kitus apiplėšo, kitus ir suskaldo,
Kitus tik iš žievės išnarsto, išvaldo,
Kitų-gi viršunes, šakas nuakopėja...
Baugu tada! Griaiva šitaipoja:
Sirdyje jos skausmas slaptas atbūda
Ir ji, kažką kėsdama, skysties sujunda.
Bet vėl kad nušvinta, gamta lig sapnuoja,
Sidabru papuosti lapeliai mirguoja,
Kas gyvas tiktai po tankynę vėl lando
Ir, maisto išalkęs, surasti pabando,—
Vėl žydinčią puikiją išvysti tu šalį,
Ir ak, nuo jos atsitraukti negali!

II.

Istorikai mūsų tų metų nežino,
Kad prabojai mūsų, užpulti kaimyno,
Nuo krašto Dunojaus į jurių Juodųjų
Atplūdo Lietuvon ir slėptis turėjo
Prie upių kriaušinių, tarp girių tankinių;
Tai stoję seniaus, negu Kristus atėjo.—
Kiti apie Vistulę, Narą sustojo,
Kiti-gi prie Nemuno kriaušinių priėjo...
Pajuto tankynės pusis šimtametė
Aplankiusį girią nebutą dar svetį.
Prie upių retėti sujudo tankynė;
Kirvis seną širdį pravirkdė medinę.
Paukštelis, pabugęs, pasklido į šalį;
Kiškiukas pasklaušęs tik šoka kiek gali;
O vilkas, dvikojį galiūną pamatęs,
Artyn dar prislinko, šerius pasistatęs;
Iš pyl. 20 šaipydamos, dantį galando,
Arčiaus bet priejęs, suvis persigando
Ir puolė, kur kliuta. Bičiul—meškutė,
Be žado sutikusi drąsų kaimyną,
Ir dąsinojusi keistą naujieną,
Tuoj pasiketo tenai nebebuti...
Štai švyti jau eikštes prie upių, upelių,
Ir prabojų desimtį: niukso grįtelį...
Margalis...

E. DE AMIČI

Vertė M. GRIGONIS

SIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

Pas ligonį.

GIMINAITIS senelio valdininko, kuriam
Garoffi akį išmušė, mokinasi klasėje moky-
tojos su raudona plunksna. Mės ji šiandieną
matė pas jo dėdę, kuris jį vietoj sunaus
pasimė. Aš ką tik buvau baigęs rašyti mės-
nesinį apsakymėlį "Mažas raštininkas," kurį
man mokytojas davė perrašyti iki sekančios
savaitės, kai tėvas man tarė:
— Eikime į ketvirtąjį gyvenimą lanky-
to pono, kuriam akį sužeidė.
— Mės inėjome į beveik tamsų kamba-
rį, kuriame senelis gulėjo. Prie pagalvio
jo žmona sėdėjo, o gale kojų berniukas žaidė.
Senelio akis buvo aprišta. Jis paprašė mus
sėsti ir pasakė, kad akis esanti geresnė, kad
jisai ne tik neapaksis, bet neužilgo akis už-
gysintai.
— Tai nelaimingas pasitaikymas,—pridu-
rė jisai, ir man gaila, kad vargšas berni-
kas taip išsigando.
Paskui jis pasakė, kad pas jį tuojau ate-
sis daktaras. Tą valandėlę suskambino.
— Tai jisai,—tarė šeimininkė.
Duris atisveria, ir ką aš matau? Garoffi
savo ilgajame apsiauste palenkęs galvą stovi
ant slenkščio ir nedrįsta įreiti.
— Kas tenai?—klausia ligonis.
— Tai tasai berniukas, kuris sniegą svie-
dė.
— Vargše berniukai!—suriko senelis,—cik
čia! Tu atėjai lankyti, apie mano sveikatą su-
žinoti—ar ne tiesa? Nusiramink, man ge-
riau, kur-kas geriau, greit visai sugysiu.
Prisiartink prie manęs!
Garoffi, iš išgąsčio nieko nebematyda-
mas ir ašaras rydamas, priėjo prie lovos.
Senelis jį paguodė, bet berniukas negalė-
jo nė žodžio ištarti.
— Pasakyk savo tėvams,—toliaus tęsė se-
nelis,—kad viskas gerai, tegu jie nesirupina.
Bet Garoffi nesijudino iš victos, lyg no-
rėtų ką tai sakyti, bet nedrįsta.
— Ką tu nori man pasakyti? Ko tau
reikia?
— Man... nieko...
— Tai ir keliauk, sveikas, berniukai, su-
diev.
Garoffi nuėjo iki durų, bet čia staiga
sustojo, atsigrižo į mažą senelio gimnaitį, ku-
ris jį atydžiai žiūrėjo, ir, skubiai ištraukęs
iš po apsiausto kaž-kokį daiktą, išspraudė jį
berniuko rankon ir, sumurmėjęs: tai tau! iš-
bėgo iš kambario.
Berniukas atnešė daiktą dėdei, ir tada
visi pamatė, kad ant ryšulio parašyta: "Tai
aš tau dovanuoju."

Žiurinė ir visi nustembė. Tai garsus
su markėmis albumas, toji kolekcija (rinki-
nys), apie kurią vargšas Garoffi nuolat kal-
bėjo, į kurią, kaip į savo didžiausią bran-
gynę žiūrėjo, kaip į dalelę jo paties. Ją
tai dabar vargšas berniukas atnešė dovanų už
gautąjį atleidimą!

MAŽAS RAŠTININKAS.

Jisai buvo ketvirtoje klasėje pradedamo-
sios mokyklos. Gražus dvylikos metų floren-
tietis, juodaplaukis, skaitveidis, gelžkelio val-
dininko vyresnysis sunus. Tėvas mažą algos
gaudantis, todėl gyvena vargingai.
Jis labai mylėjo sunų, visados budavo su
juo švelnus, atlaidus, bet labai spaudė prie
mokslų, nes norėjo, kad sunas kuoveikiausiai
gautų kokią vietelę; norint gi tai pasiekti, rei-
kėjo daug mokytis. Nors vaikas netingėjo,
bet tėvas jį nuolat vis ragino. Tėvas buvo
žmogus ir nuo daugybės darbo be laiko pase-
nėjęs. Kadangi algos šeimynai išmaitinti bu-
vo maža, jisai atliekamajį nuo tarnavimo lai-
ką suvartodavo perrašinėjant ir kitokiam
darbui ir dirbdavo gangreiti kiauuras naktis.
Vienas knygūninkas davė jam užrašinėti
ant juostelių žurnalų ir knygų eimųjų adresus.
Už penkis šimtus gerai ir aiškiai parašytų
adresų mokėjo po tris litas. Da bas buvo sun-
kus, taigi vakarieniaudamas dažnai tėvas skų-
davos:
— Akis ein silpnyn; pavargsiu naktimis
berašydamas.
Vieną kartą berniukas tarė:
— Tėveli, aš už tave padirbsiu; mudu
rašova vienaip.
— Ne, mano berneli, tau reikia moky-
ties; tavo mokslas svarbesnis už juosteles;
aš nenoriu tavęs trukdyti. Ne, dėkui tau, ma-

no branguti, apie tai ir kalbos negali būti.

Zinodamas tėvo būdą, berniukas nebe-
užsi puolė. Dvyliką valandą tėvas paprastai
pabaigdavo rašes ir iš dirbamojo kambario
eidavo į miegamąjį. Dvyliką mušant dažnai
berniukas girdėdavo, kai tėvas kečė pastum-
davo ir supkiais žingsniais išeidavo iš kam-
bario. Vieną naktį jis palaukė tėvo atsigulan-
tylomis atsikėlė, apsisaitė, apgraišomis nuėjo
į dirbamąjį kambarį ir užsibėgino lempą.

Ant rasamojo skobnelio gulėjo ryšelis
juostelių ir sąrašas adresų. Berniukas ėmė
užrašinėti, stengdamasis rašyti taip kaip rašė
tėvas. Dirbo jis noriai, bet ir pilnas baimės.
Skaitė užrašytųjų juostelių ejo vis didyn.
Kartais jis padėdavo plunksną, patindavo
nutrupusias rankutes, klausydavosi ir šypso-
lavosi. Jis užrašė šimtą šešiasdešimt juos-
telių — uždirbo lirą! Tada metė rašes, sudėjo
ant skobnio visa į vietą, užgesino lempą, nu-
ėjo pirštu galais į savo lovą ir atsigulė.

Ant rytojaus tėvas per pietus buvo lisk-
mas. Jis nieko nepastebėjo. Jis paprastai ra-
šydavo nežiurėdamas ką rašes, mintis buda-
vo visai kuo kitu užimtos, skaitydavo darbą
valandomis ir tiktai ryto metą juosteles skait-
luodavo.

Jis liskmas atsisėdo už rasamojo skobne-
lio ir, padėjęs sunui ant pečių ranką, tarė:
— Na, Džulio, tavo tėvas dar gali dar-
buotis. Vakar vakarą aš trečdaliu daugiaus
parašiau, kaip paprastai. Ir ranka ir akis dar
tebetarnauja.

Džulio nieko neatsakė, bet su džiaug-
smu mąstė:
— Vargšas tėvas! jam netik uždarbis di-
dinasi, bet dar jis mano stipresnis esąs. To-
liaus varysiu pradėtąjį darbą!

Pasekmės pažadintas, berniukas ir se-
kančią naktį, dvylikai mušus, atsikėlė ir sėdė
prie darbo. Taip atsitikodavo kas nakt, ir
tėvas nieko nepastebėjo. Tiktai kartą prie va-
karienės pasakė:

— Keistas dalykas, kiek mums žibalo iš-
eina pastaruojų metu!

Džulio nusigando, bet kalba tuo ir pasi-
baigė. Nakties darbas tęsėsi.

Neišmiegojęs Džulio keldavosi rytą pa-
lįsęs, o vakare knygą skaitydams beveik
snaudė. Ir net, pirmą kartą savo amžiuje, už-
migo sąsiuvinį apsikabinęs.

— Nesnausk, nesnausk! — suriko tėvas,
delnais plodamas, — nesnausk mokindamasis!

Džulio krutėlėje ir ėmė mokyti.

Bet tas patį atsitikdavo antrą vakarą, ir
toliaus, ir kuo tolyn, tuo blogyn: jis snaudė
ant knygų, kėlėsi vėlai, mokėsi by kaip ir tin-
gėdamas. Tėvas ėmė jį sergėti, paskiau nu-
liudo ir pagaliaus pradėjo prikaisti.

— Niekados taip nebudavo, Džulio,—
kartą tarė jisai,—tu mane apgaudinėjai, tu vi-
sai persimainei, negerai! Tu mūsų visa vil-
dis. Aš nebesidžiaugiu tavimi, supranti?

— Taip, — manė jisai, — tiesa, taip to-
liaus traukti nebegalima — nebereikia dau-
giaus apgaudinėti.

Bet tą pačią dieną tėvas prie pietų links-
nas susuko:

— Žinote, ši mėnesį juosteles berašida-
mas uždirbau trisdesimt dvi liri daugiau, ne-
gu pereiną mėnesį!

Ir ištraukė iš po skobnio dėžutę saldai-
nių, kurių buvo nupirkęs, norėdamas su vai-
kais atšvesti savo gausųjį uždarbį.

Saldainius vaikai sutiko didžiausiu džiaug-
smu, o Džulio noras padėti tėvui dar
labiau sutvirtėjo, ir tarė jis sau:

— Mielas tėveli, aš tave apgaudinėjau
kaip apgaudinėjęs: pasistengsiu stropiau mo-

kytis dienomis, naktimis dirbsiu dėl tavęs ir
dėl savųjų!

Ir tėvas pridūrė:
— Trisdesimt dvi liri netikėto uždar-
bio — kaip tai gerai!... Tiktai šitas — jis nu-
rodė į Džulio — mane gaudina.

Džulio tylėjo, jam skaudu buvo, net aša-
ros rijo, bet tuo pačiu laiku jam buvo la-
bai, gera.

Jis dirbo kiek galėdamas. Bet kaskart vis
labiau pailsdavo, vis sunkiaus budavo save
įveikti.

Taip praslinko du mėnesiai. Tėvas kal-
dino jį, pyko. Pagaliaus nuėjo mokyklon pasi-
teiriant apie sunų.

— Jis neatsilieka nuo kitų, — atsakė
mokytojas, nes jis geros galvos, bet tokio no-
ro, kaip pirma, nebėra. Kartais jisai snaudžia,
žiuvauja, darbus rašo trumpus, apgraišomis.
Galėtų jisai daug geriaus mokyties!

Tą patį vakarą tėvas pasiūkė Džulio ir
smarkiai jį išbarė.

— Tu matai, — tarė jisai, — aš dirbu,
vargstu dėl šeimynos, o tu man nenori padėti.
Tu beširdis, tu nemylai nei manęs, nei motinos,
nei brolių!

— Oi, ne, tėveli, nesakyk taip! — suriko
verkdamas vaikas, ir buvė benorįs visa pasi-
sakyti. Bet tėvas jį pertraukė:

— Tu žinai mūsų padėjimą, žinai, kad
visiems reikia drauge dirbti. Aš tikėjauš gau-
siąs šį mėnesį iš geležinkelio valdybos kokį
šimtą lirų dovanų, tuo tarpu šiandien paty-
riau, kad nieko negausiu!

Išgirdęs tą naujieną, Džulio vėl ryžosi
tylėti apie savo nakties darbus ir tarė sau:

— Ne, mano tėveli, nieko tau nesakysiu.
Aš užlaikysiu paslaptį, kad galėčiau dėl tavęs
dirbti; tokiu būdu aš užsimokėsiu už tąjį su-
griaudinimą, kurį tau suteikiau; o kaslink
mokslu, tai aš taip rupinsiuos mokyties, kad
galėčiau pereiti į augštesniąją klasę; butinai
aš noriu tau padėti, palengvinti darbą, kuris
tave taip vargina.

Tokiu būdu jisai naktimis darbavosi du
mėnesiai. Dieną budavo pavargęs, stengdavosi,
kiek galėdamas, kad ir pailsės, mokyti, ir
klausė tėvo barnių. Baisiausiai buvo, kad tė-
vas link sunaus ėjo vis šaltyn, su juo retai kal-
bėjo, skaitė jį beveik prazuvusiu, iš kurio nie-
ko gero negalima esą laukti, pagaliaus veng-
davo net akimis su juo susitikti.

Džulio tatau matė ir jautė, iš nusiminimo
ir pavargimo jis visai išbalo, išblyško ir vis
praščiau mokinosi. Jis ir pats suprato, kad
pagaliaus turi pasibaigti jo nakties darbas ir
kas vakaras sakydavo sau: — Šianakt aš ne-
besikursiu. Bet kai laikrodis mušdavo dvyliką,
tada jį imdavo gailestis, tarytum, pasilikda-
mas lovoje, jisai neatlieka savo priedermės,
vagia lirą iš tėvo, iš savųjų.

Ir jisai keldavosi, pasitikėdamas, kad tė-
vas kurią naktį pabus, ineis, atras, arba dar
kartą juosteles suskaitys, ir tada visa savimi
nikstėn išeis.

Ir taip viskas senovei slinko.

Bet kartą prie vakarienės ištare tėvas
žodį, kurį vargšas berniukas per nusprendimą
palaikė.

Motina pastebėjo, kad Džulio nesveikais
atrodąs, ir paklausė:

— Džulio, tu sergi?—Paskiau atsigrižo
susisielojusi į tėvą, sakydama:—Džulio serga.
Paziūrėk, koks jis išblyškęs! Džulio, mano
vaikeli, kas tau yra?

Tėvas šnairomis žvilgterėjo į sunų ir
tarė:

— Kieno sąžinė negryna, tasai negali
buti sveikas. Nebuvo toks, kada gerai mo-
kinosi ir elgėsi, kaip geras sunas.

(Toliaus bus)

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios praneši-
muose, išleistuose Amerikos Ka-
rės Departamento Washingtone
randame sekančias lietuviškas
pravarde paskelbtas:

Patėmijimas. Imamo tik
tas pravarde, kurios yra neabe-
jotinai lietuviškos, arba kurios
mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie
pasiduoda kariumenė, arba laike
registracijos, savo pravarde su
"ski," arba su "wicz," ant galo,
yra panašūs į lenkus ir jų mės
negalime atskirti; todėl tankiau-
siai tokių ir nepažįdame. Lie-
tuviai privalo savo pravarde lai-
ke užsiregistruoti, arba jau ir
kariumenė, paduoti vieton "ski"
— "skas," vieton "wicz" — "vičius,"
pavyzdžiui: vieton "Rutkowski"
privalo paduoti "Rutkaskas," vie-
ton "Jacewicz" — "Jacevičius." Tuo-
met bus lengva juos pažinti.

* *

Surašose gruodžio mė-
n. 1918.

Mike Zukajtis, iš Milwaukee
Wis.—suzestas laipsnio nepažy-
mėtas.

Joe Loukitis, iš Ladd, Ill.—
sunkiai suzeistas.

Frank J. Kilgus, iš Richmond,
Ind.—sunkiai suzeistas.

Charles J. P. Sutka, (Sutkus)
korporalas, iš Cicero, Ill. 5307
W. 34th pl.—sunkiai suzeistas.

Anton Churas, iš Chicago, 700
West 36th Str.—suzestas laip-
snis nepažymėtas.

Victor Jocius, iš Westville, Ill.
—suzestas laipsnis nepažymėtas.

John Petkus, iš Riverton, Ill.
—sunkiai suzeistas.

BUK SOFERIU.

ta. Niekomet nebuvo toks dido-
laikas yra gauti sau tinkamą vie-
lis soferių reikalavimas kaip da-
bar. Mės duosime užsiėmimą
kiek vienar pabagusiam kursui
mūsų mokykloje. Mokymis pa-
sinaudojame individualinėmis siste-
moms — nuoseklus pažinimas ir
praktika važinėjime automobiliu
visokių rusių. Prityrę mašinistai
pamokis tamistai ir suteiks tin-
kamus patarimus ir nurodymus.
Mūsų mokyklai netruksta geria-
sų automobilių ir kitų prietaisų.
Užtikriname tamistai kad tuojais
gausi leidimą. Dieninai ir va-
kariiniai kursai. Visas kursas
\$25.00. Federal Ass'n of Auto
Engineers, 1214-16 Jackson Bld.
(Inc.)

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St.

Prasideda 7 valandą kas vakaras.
Sukatomis ir nedideliu 2 val. po pietų.

Žemai 15c
Viršui 10c

Čia prirokojama ir karės mokesťjs
Yra puikliausia vieta pralydimui laisvo laiko

CICERO, ILL.

galite gaut pas

KAROLĮ ŠKADAUSKĄ

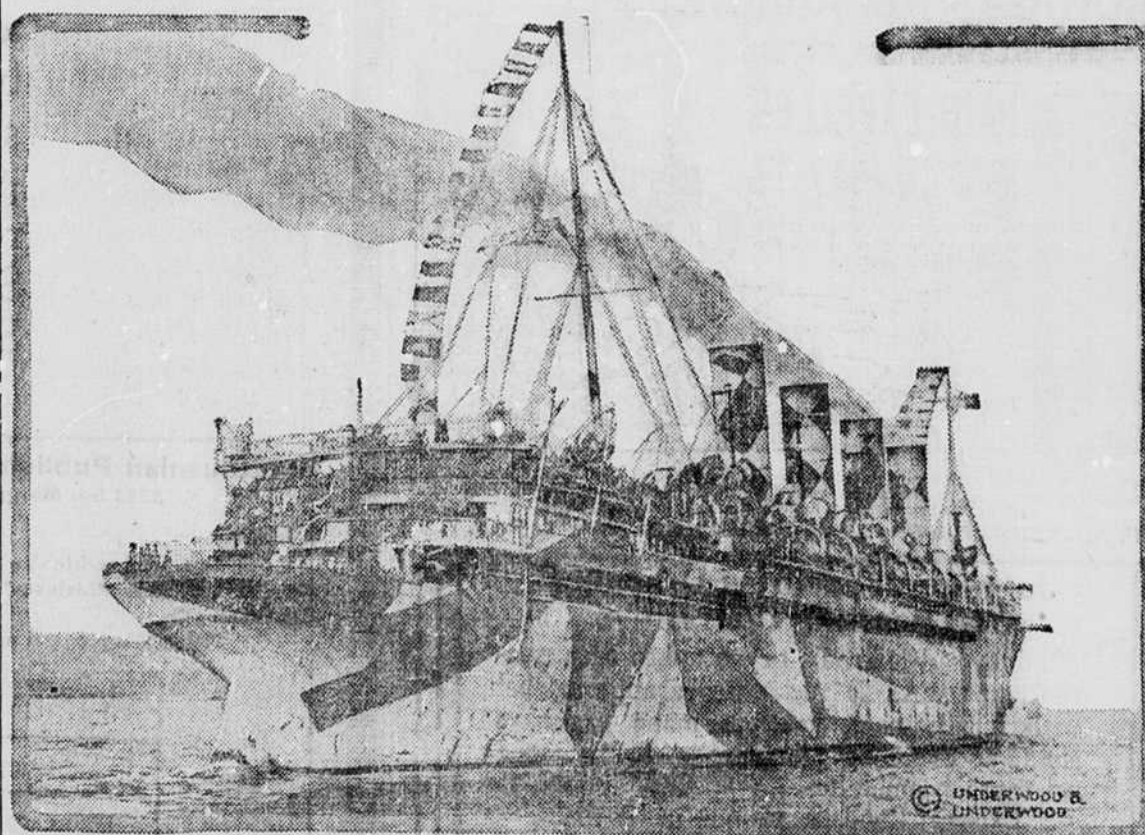
pavienius LIETUVOS dienraš-
čio numerius, taipgi galite pas jį
laikraštį užsirašyti.

LIETUVA.

Dienraštį "Lietuvą"
Užsirašykite pas

A. SIRATAVIČIŲ.

Mūsų agentas p. Antanas Sira-
tavičius likosi suzeistas Ruggiu-
čio 17 d. 1918 anglų kasyklose
arti W. Frankfort, Ill., todėl jis
nebegali panirti žemės gilumon,
nebegali anglis kasdamas, pelynt
sau duoną. Jis dabar užrašinėja
dienraštį "Lietuvą", renka jam
savo pragyvenimą. Jis lankosi
artimose nuo W. Frankfort, Ill.
lietuviškose kolonijose.

Pirmas laivas, kurs po karai pargabeno 4,000 kareivių, lakunų korpuso, gruodžio
1 dieną į New Yorką. Jis įvairiai nudažytas, kad apvylus priešais akis.

VIETINĖS ŽINIOS

DIDELĖ PARODA RAUDONO KRYŽIAUS NAUDAI VIDURMIESTYJE.

Kad surinkti vieną milijoną narių prie Raudono Kryžiaus, valdininkai šios draugijos planuoja surengti milžinišką Karnavalą ateinančią subatą popietį ir vakare.

Subatoje tikimasi padaryti milijoną dolerių su priedu idant nedėlioje ir penedėlyje galima būtų lengvai užbrėžti rubežius pasiekti.

Šią subatą Chicago išgirs didžiausią muzikalią programą. Kiekvienas "jackie" (jūreivis) muzikas, taunantis Didžiųjų ežerų stovykloje ir prie Municipal pier, dalyvaus parodoje ir sudarys milžinišką vamzdžių muziką.

Jie maršuos po State gatvę prisikąs parodos, susidedančios iš Raudono Kryžiaus įvairiausių departamentų dartininkų, pasirūdusių įvairiausiais uniformais.

Daug kitų orkestrų žada dalyvauti ir tikimasi, kad bus toks puikus reginys, kad anot rengėjų pranešimo, net žmonės, iš tolimųjų vietų atkeliavusieji pamatytų parodos, to nesigailės.

Apart to, bus taip vadinamas "pageant" kuris pradės eiti State gatve apie 1-mą valandą. Apie tai bus pagarsyta vėliau.

Raudono Kryžiaus valdyba nekalina Chicagoiečių už tai, kad Chicago iki šiol dar nepritraukė prie Raudonojo Kryžiaus milijono narių. Valdyba priima kaltę savęs už pasivėlinimą su tinkama tam tikslui agitacija.

Chicago dar parodys, ką ji gali. "Chicago yra geriausias Raudonojo Kryžiaus draugas už visus kitus miestus Suvienijose Valtijose," sakė Raud. Kryžiaus valdininkas, Mr. Allen R. Ripley.

Raudono Kryžiaus darbas pasidauino.

Dauguma gali manyti, kad, užėjus taikai, Raudonasai Kryžius nereikalingas, bet kaip tik išėina atbulai. Po apskelbinio taikos Raudonojo Kryžiaus darbai pasidauino, kaip apie tai prarša Generalas Crowder iš Washingtono.

"Raudono Kryžiaus reikalai neužsibaigė su užbaigimu karės, bet pasidauino."

Toliau sako Generalas Crowder: "Užsibaigus karai, Raudonasai Kryžius turi ištieti pagalbos ranką nuteriotai Europai. Turi pagelbėti atstatyti ne tik buvusius mušio laukus, bet ir tas vietas, kuriose per keturis metus žmonės kentėjo vokiečių užėmimų jų prispaudimą. Sutrukdinimas šiuo metu, lyginasi pridėjimui skurdo prie kentėjimo."

TAUTŲ LYGA CHICAGOJE.

Kad sužadinti žmonių opinį prie Tautų Lygos, tam tikslui 10-to ir 11 d. atsisus Tautų Lygos Kongresas. Kalbėtojai tame kongrese bus: buvęs prezidentas William Howard Taft, A. Lawrence Lowell ir Frank P. Walsh.

SIMKAUS - RAKAUSKAITĖS KONCERTO ATSKAITA.

Buvusis prieš kelias dienas Simkaus-Rakauskaitės koncertas, kaip dabar pranešama, davė grynų pelno \$54.00.

Savo laiku, dėlei trukimo tam tikrų įrengimų mūsų laikraštijoje, jis nebuvo tinkamai apvertintas, —dailės žvilgsniu. Savo keliu, rasite, bent dabar bus neprošalį bent žodžių-kitu priminti apie patriotišką pasišventimą-pasidarbavimą tėvynės labui Chicago d. iejų muzikalės dailės žvaigždžių, kurie savo visą trisų parą aukavo Lietuvos laisvės išgavimo naudai.

Nei vienas iš šitų artistų, be abejonės, nereikal-ja pagyrimų; pergerai jie jau pažįstami, pergerai publika jau išmoko juos

taikios tuoms atydos. Galimas daiktas, kad mano draugai tai padarė, manydami, kad tas man patiks, bet jie labai apsiriko. Aš absoliutiškai neapsimau eiti į tokias varžytines, kaip įskolinamas Chicago Majoro ofiso."

LAIŠKANESYS IS CHICAGOS LĖKS ORU Į NEW YORKA.

Vakar Chicago laukė laiškanėsio pribūnant aeroplanu iš New Yorko. Taipgi kitas aeroplanas jau buvo prirengtas ir prikrautas maišais su laiškais gatavas išlėkimui į New Yorką.

Direktorius orinės krasos Chicagoje pranešė, kad lakunai priversti buvo nusileisti prie Defiance Ohio vienas aeroplanas buvo sugadintas, todėl jie nepribuvo į paskirtą liaką.

Krasos valdininkai gavo žinią kad, Leon D. Smith, orinis laiškanesys jau išlėkė iš Belmont Park, Long Island, nešdamas 400 svarų laiskų. Jisai tikėjusi pasiekti Bellefonte Pa. į kelias valandas kur laiskai turi būti perduoti kitam pilotui o šis perduos lekėniam į Clevelandą. Iš čia jau trečias lakunas paims ir atneš į Chicago.

Bet ant nelaimės Smith turėjo gryžti nuo pirmutinio lėkimo, nes motoras mašinos buvo sugedęs. Bet gaves kitą aeroplaną tuojau ir vėl išlėkė.

Jam išlektent nebuvo jokių palydovų ne publikos iškyrus keleta valdininkų "airo" klubo ir krasos pa vadovystę Lient. J. C. Edgerton'o, kuris užžiūrė laiškanesius lakunus.

AMERIKOS RAUDONAS KRYŽIUS.

Šia savaitė iki 23-čios d. gruodžio po visa Chicago miesta yra įsteigta ant gatvių kampų tam tikros budėlės, kur žmonės užmokėjus vieną doliarį yra prirašomi į Raudono Kryžiaus narius.

Visų šios šalies gyventojų yra šventa pareiga remti Raudoną Kryžių, nes jis didžiausią pagalbą duoda sužeistiems kareiviams karės lauke ir pargabentus namo sužeistuosius ligina.

Taigi visi privalo pastoti nariais-rėmėjais Raudono Kryžiaus, kad palengvinti vargus mūsų kareivių. Užsirašiusieji gauna tam tikrus ženklelius nešiojimui ir vėliau iškabiniui į langą savo bute, kad tuomi geriau išgar-

*** * ***

DRAUGAS NELAIMĖJE!

Muštiniai, mechanikai, audėjai, fabrikos ir statybos darbininkai, dirbantys viduj ir lauke, yra amžini draugai

PAIN-EXPELLER

Jau suvirs penkis-dešimtys metų kaip šita puiki gyduole yra vartojama su geriausiomis pasekmėmis. Beįėjimui raminti, skausmų krintime, šone ir rankmenyse, neuralgijos, strenu diegimo, šaltio ir kosulio.

Neapgaunk pirkinamas pigius valstius dideles bonkas. Reikalauk geriausio. Kuomet pirks PAIN-Expeller, patikrink ar yra IKA-AKA valstiduklis ant bakelio. 35 centai ir 65 centai už "naktį". Gaunamos visos apšildomos, ar šildymo laboratorijos.

*** F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.**

Jaigugerau pasiūtos Drapanos tai nereikia Guarantee.

Atmink, kad laikrodžis grynų aukso nėra gvarantuotas. Aš ir nieko negvarantuojų, bet užtikrinu kožnam, kas pas mane užsisakys siūtą, ar overkotą, pilną užganėdinimą, arba nei cento nemokėsite.

Laisvės Bondsus priimu už darbą.

L. GELEZINIS
4503 SO. WOOD STREET CHICAGO, ILL.
TELEPHONE BOULEVARD 5669

syti Raudono Kryžiaus rinkimą pinigų.

American Red Cross.

SIMOFONIJOS ORKESTRA.

Chicago simfonijos orkestro vadovystė Eric De Lemarter, pakvietė smuikininką, solistą, Leona Sametini, dalyvauti duodamuose koncertuose, Orchestruose, Orchestra Hall. Paskutinį kartą Sametini griežė solo Chicago Orkestroje 1912 metais.

Simfonijos orkestro koncertai būsą petnyčioms po pietų ir subatos vakarais, Orchestra Hall vidurmiestyje.

Šios savaitės programos yra sekantis:

Overtura "Prince Igor."

Borodin.

Concertas smuikui No. 3. B. Minor Opus. 61 Saint Sams

Simfonijr No. 5 E. Minor

Opus 64. Tschaiowsky.

IS CICERO, ILL.

Draugija Lietuvos kareivių savo laikytame susirinkime 15 d. gruodžio išrinko naują valdybą naujiems 1919 metams.

Pirmininku Jonas Eidint

1421 So. 49th Ct.

Pirm. pageib. Frank Dapkus, 1408 So. 48th Ct.

Nutarimų rašt. John F. Soris 1526 So. 49th Ave.

Finansu rašt. Boleslovas

Linortavičius 1417 So. 50th Ct.

Kasierius Simonas Žvibas

1347 So. 50th Ave.

Susirinkimaj bus laikomi

kas trečia savaitė kiekvieno mėnesio S. Žvibo svetainė.

John F. Soris, rašt.

LIBERTY BONDS

Jei jus priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komiso.

Bondsus galima siųsti regis- **EDWARD P. GARRITY CO.,** Bankers

108 So. La Salle St.

Atdara kožną dieną. Nedėliom 10-12

C-o Lithuanian Dept.

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "LIETUVA"

Koncertinu Išdirbyste

Pearl Queen Koncertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinelių laiskams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystės, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasą-ženklį gaus katalogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Drovers 7309

Puikus Teatras

rengiams

Liet. Mot. 'Apšvietos Dr-jos

M. Meldazio Svetainė

2242 W. 23-rd Place

Ned., Gruodžio 22ra, 1918

Svetainė atsidarys 5 val.

Lošimas prasidės 6 val.

Inžanga 35c, 50c, (75c su karės taksais)

Scenoje statoma 3-jų veiksmių

"Kalvio Dukte"

parašyta J. J. ZOLP

Gerbiama visuomenė, širdingai kviečiame atsilankyti. nes "KALVIO DUKTE" yra nepaprastai gražus ir žin-geidus veiklas, paimtas iš dabartinės karės laikų, —p-gi kiekvienam yra vertas pamatyti. Taigi nei vienas ne-praleiskite šio perstatymo, nes po laiku galėsite.

Po parstatymo šokiai Kviečia Rengimo Komitetas

Atydai tu kurie dar neturi "Lietuvos" Dienraščio šerų:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šerų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumokėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakil-naus darbo, bet dėl šiokių ar tokių priežas-čių nespėjo šerų nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvyn-ainiams, kad dar turime pardavimui apri-buotą šerų skaitlių iš šios Bendrovės "Trea-sury Stock". Todėl, gerbiame tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir su reikalinga suma pinigų prisiųskite mums-SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Šero kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:-

Su siuomi prisigūnčiu \$..... kaip pilną užmokestį už

šerų "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian

Publishing Co.

Malonėkite prisiųsti man šerų.

Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.